Muzeul Bibliotecii Palatului Cultural, Bibl. Centrală Arad, Bul. Republicii

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam
8572. szám
8 oldal 30 bani
Szombat
1972.
október 14.

December 30

1947 1972

A Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának tiszteletére

DOLGOZZUNK GYORSABBAN, JOBBAN, HATÉKONYABBAN

az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért

A szakmai továbbképzés hatékony befektetés

A termelési feladatok növekvő méretei, valamint a műszaki haladás dinamikája egyre több szakembert követel. De nemcsak számbelileg, hanem minőségileg is. Naponta olvashatjuk a sajtóban, hogy a vállalatok különböző szakmájú dolgozókat vesznek fel. Hirdetik azt is, hogy milyen kiképzésben és milyen fizetési besorolásban részesítik őket. Mindez arra vall, hogy a szakmai kiképzésre hivatott iskolák és intézmények egyelőre nem tudják fedezni a növekvő káderszükségletet.

Az Aradi Szerszámgépgyárban, az elmúlt évek folyamán, a személyzeti osztály tanügyi felelősei nagy erőfeszítéseket tettek a káderszükséglet biztosításáért. Elegendő ezzel kapcsolatban egyetlen példát említeni. A néptanács mellett működő szakmai iskolából évente több száz esztergályos, marós, műköszörűs, lakatos és más szakmabeli fiatal érkezik az üzembe. Az idén már a Vagongyártó Üzem iskolacsoportjában is kaptak egy-egy osztályt esztergályosok és villanyszerelők kiképzésére. De mindezek ellenére nem elegendő az utánpótlás. Ezt orvosolta a 2105-ös számú Minisztertanácsi Határozat, melynek nyomán közvetlenül a munkahelyen is kiképezhetik a fiatalokat. A Szerszámgépgyárban a szükségletnek megfelelően ezt a formát használták fel a hiány pótlására. Évente 80—100 fiatal sajátítja el a munkahelyen a szakmát.

E nagy fontosságú, köztársasági érdekeltségű vállalatban, tekintettel a munka komplexitására, magas műszaki követelményeire — iskolaműhelyt rendeztek be. Esztergapadok, marógépek, műköszörűk és más gépek, berendezések állnak a tanulók rendelkezésére. Meglátogattuk ezt a műhelyt. Valóságos kis részleg, mely a többihez hasonlóan konkrét termelési feladatokat old meg. A fiatalok integrálása a termelésbe tehát egyre tökéletesebbé válik. Elbeszélgettünk néhány fiatallal és a szakmai oktatójukkal, Papp Imrével. Meggyőződhettünk arról, hogy a tanulók által készített perselyek, tengelyek, tengelycsapok megfelelnek a műszaki követelményeknek.

A délelőtti műszakban 24 esztergályos tanuló dolgozott. Délután ugyanennyien jönnek be. (A második műszakot is megszervezték). A 24-es és 27-es számú részleg tevékenységét egészítik ki jó eredménnyel. De ennél sokkal nagyobb terveik vannak. Elhatározták, hogy még az idén néhány kisebb esztergapad sorozatgyártását is bevezetik. Olyan szerszámgépek, olyan késztermékek lesznek ezek, melyeket kiváló szakemberek irányítása mellett a tanulók állítanak elő. Gondolnak még a cserealkatrészek sorozatgyártásának bevezetésére is.

Még több más intézkedést foganatosítottak, melyek a szakmai kiképzést egyre magasabb szintre emelik. Figyelmük kiterjedt a szakmai specializálásra is. (Ezt egyébként a 2-es számú törvény szabályozza). Tavaly 1766 szakember vett részt a továbbképző tanfolyamokon. Idén 1350 esztergályos, marós, lakatos és köszörűs képezi tovább magát a legjobb szakemberek és mérnökök irányításával. Mindez a pártbizottság kezdeményezte **Jó gazda, jó tulajdonos, jó termelő** akció keretén belül történik. A szerdai napot tanulmányi napnak szánták. Tehát **minden szerda délután különböző körökben képezik magukat tovább a szakemberek.** A három évnél kevesebb szakmai tapasztalattal rendelkező fiatalok számára gyakorlati bemutatókat is rendeznek. Kiváló szakemberek mutatják be a bonyolult műveletek elvégzésének hatékony módját. Hogy e módszer mennyire bevált, azt igazolják a tények: míg 1970-ben 230 szakember nyert magasabb fizetési besorolást, 1971-ben számuk elérte a 960-at.

A szakmai továbbképző és a fiatalok integrálását szolgáló tanfolyamok hatékonyságát lépten-nyomon észlelhetjük. A fogaskerék-osztályon például már egyetlen fiatal szakmunkás sincs norma alatt, a többi üzemrészlegen is csökken a számuk. A szakmai képzésre és továbbképzésre szánt szellemi és anyagi befektetés tehát hatékonynak bizonyult.

TÓTH SÁNDOR

A temesvári Mechanikai Üzemben valamennyi szakember bekapcsolódott a „Minden mérnök oldjon meg egy műszaki problémát szolgálati teendőin kívül" mozgalomba. Ilyképpen nagy gazdasági és termelési jelentőségű újítási és ésszerűsítési javaslatok születtek. Tóth István és Ioan Diaconu mérnökök például jelentős konstrukciós és technológiai javításokat eszközöltek az emelő és szállító gépekhez való csapágyak gyártásában. Ioan Morariu, Nicolae Ivascu mérnökök és Vasile Buruian technikus új technológiát dolgozott ki a tuló daruk fékszerkezetének tökéletesítésére. Az üzemi szakemberek javasolta tökéletesítések és újítások alkalmazása nyomán elért megtakarítások máris meghaladják a 2 millió lejt.

Használjunk ki minden percet a betakarítás és a vetés meggyorsítására!

A globális akkordrendszer mondja ki a döntő szót az őszi mezőgazdasági munkálatok során is

(Lapunk III. oldalán)

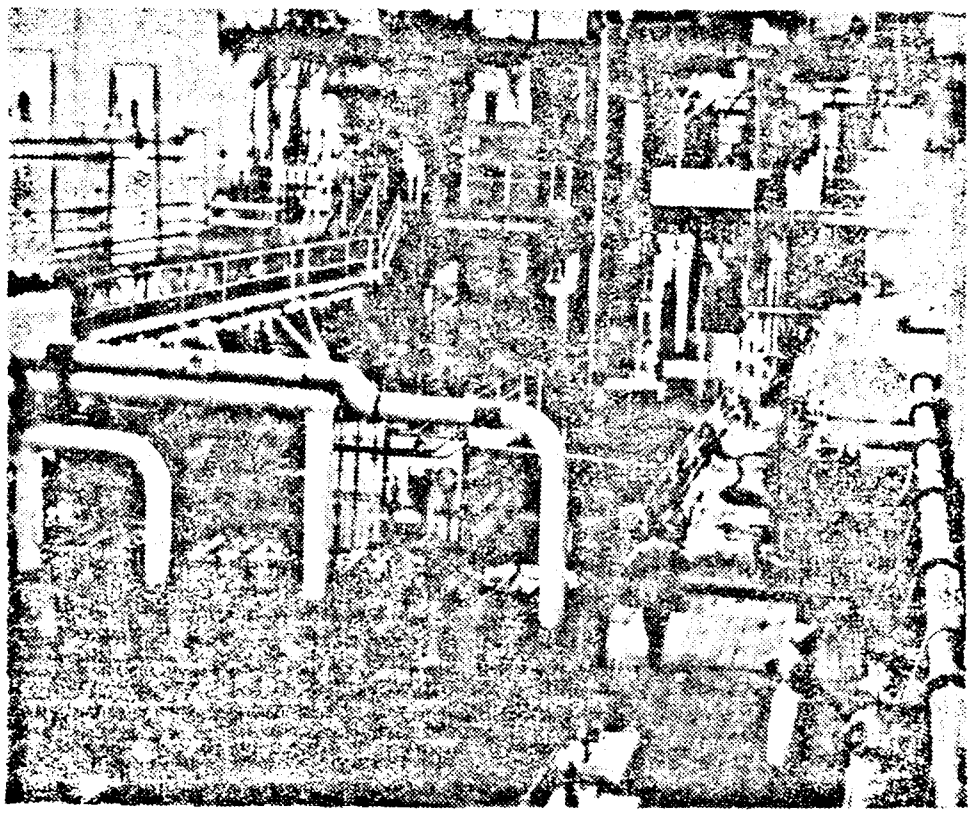

Teljében a cukorgyártási kampány.

Ablakon innen...

Nem az emberek vannak a hivatalokért, a hivatalnokokért. Ellenkezőleg. A közhivatalok elsődleges feladata hogy operatívan, udvariasan és nem utolsó sorban civilizált körülmények között intézzék az ügyes-bajos dolgaikkal hozzájuk forduló emberek problémáit.

Mindez ismét eszembe jutott tegnap délelőtt, amint ott álltam a municipiumi néptanács lakáshivatala előtt és a bejárati ajtót kerestem.

Őszintén szólva az az alacsony, földszintes ház, ott a Grigore Alexandrescu utcában (az Avram Iancu térről nyílik) nem úgy néz ki, mint egy ilyen fontos közhivatal székhelye. Pedig az. Annak ellenére, hogy a kis épületen semmiféle tábla nem található, amely erről felvilágosítást nyújtana a tájékozatlan halandónak. Kivéve talán az egyik — örökké zárt — ajtó ablakába kiragasztott papír. Ennek szövege sem különösen bőbeszédű: a hivatal heti programjáról informál. Egészen pontosan arról, mikor van ügyfélfogadás: kedden délután 17—20, csütörtökön délelőtt 8—14 és pénteken délután 17—20 óra között. Ez heti 12 óra. Ennyi időt szánnak az ügyfeleknek: csak ezeken a napokon lehet benyújtani lakásigénylési vagy lakáscserére vonatkozó kérvényt, lehet be- vagy kijelenteni személyt (személyeket) a családba, illetve a családból.

Jártak már a lakáshivatalban? A sötétzöld, jeltelen ajtón keresztül egy félhomályos helyiségbe lehet bejutni, amelyet egyetlen, hosszú dróton függő égő világít meg. A gyenge fényben ámultan néztem körül: ilyen körülmények között fogadja egy közhivatal az ügyfeleit?! Meszet rég nem látott falak, a rárakódott piszoktól homályos ablak, két asztal, néhány szék. Csütörtök lévén, mintegy harmincan gyűltek össze a szűk helyiségben. Legtöbbjük ott sorakozott a cserépkályha melletti négyszögletes ablakocska előtt.

— Információt hol kaphatnék? — fordultam az egyik sorban állóhoz.

— Itt, ennél az ablaknál, de álljon sorba, mert különben veszekedés lesz belőle — hangzott a középkorú férfi válasza.

— Azt a másik kisablakot sosem nyitják ki? — kockáztattam meg az újabb kérdést.

Elnézően pillantott rám és vállat vont: — Én már jónéhányszor voltam itt tudja, lakáscsere ügyben járok, de nyitva még egyszer sem láttam.

Ekkor vettem észre egy tábla körvonalait. Az asztal mögött a falnak volt támasztva. Valamikor a falon függhetett, de a szögek meglazultak, s nem bírták tovább a tábla súlyát. Így került a padlóra. Pedig ez a tábla informátor szerepet tölt be: arról tájékoztat, milyen iratokra van szükség lakáscsere, lakásigénylés, személyek be- vagy kijelentése esetén.

No és ott vannak a lakáscseréket hirdető táblák. Semmi rend, semmi ésszerűség, ami megkönnyítené a tájékozódást. Papírlap papírlap hátán, — nem egy hirdetés kézzel írva, ami szabályellenes! Pedig könnyen áttekinthető rendet lehetne teremteni, csupán két-három iránymutató szöveg kifüggesztésére volna szükség. Például ilyen formán: Lakáscsere: Aradról más városba; más városból Aradra; Aradon. És ennek megfelelően elhelyezni a hirdetéseket is.

Összegezve az észrevételeket: a helyiség elhanyagolt, a heti 12 óra, egybehangzó vélemények szerint, kevés ügyfélfogadásra, szükség volna a másik kisablak „felhasználására" is információs célokra (egy ember, bármilyen türelmes, bármilyen operatív is legyen, minden jóakarat dacára, sem győz eleget tenni a követelményeknek), — a következtetés magától adódik. A néptanácsnak sürgősen intézkednie kell annak érdekében, hogy a lakáshivatal is civilizált, megfelelő körülmények között fogadhassa ügyfeleit. És jó volna még egyszer tanulmányozni a fogadási programot is.

BALAJ KATALIN

Davis—kupa

România — USA 1:1

Tegnap a fővárosi Progresul pályán szép napsütéses időben több mint 6000 néző előtt megkezdődött az USA és Románia csapata között a Davis-kupa tenisztorna döntője. Az első két egyes lejátszása után a mérkőzés 1:1-re áll.

A sorshúzásnak megfelelően az első mérkőzésen a két csapat legjobbja: az amerikai Smith és a román Năstase találkozott. A győzelmet három szettben, 11:9, 6:2, 6:3 arányban Smith nyerte. Az első szett még kiegyensúlyozott volt, de aztán fokozatosan Smith fölénybe került a román bajnokkal szemben, aki mélyen formáján alul játszott.

Ezután Ion Ţiriac és Tom Gorman lépett a pályára. Az első két szettet az amerikai játékos nyerte 6:4 és 6:2 arányban, és már úgy látszott, hogy győztesen hagyja el a pályát. A harmadik szettben azonban Ţiriac győzött 6:4 arányban, majd a két utolsó szettet 6:3 és 6:2 arányban megnyerte.

A programnak megfelelően ma, 13 órakor kerül sor a párosra Ion Ţiriac — Ilie Năstase és Smith — Van Dillen között. A játszma megkezdése előtt 12.30 órakor kerül sor a csapatok ünnepélyes bemutatására.

✯

Az első két egyes után Ion Ţiriac a következőképpen nyilatkozott: „A mérkőzés most teljesen nyílt. A párosnak elsőrendű fontossága lesz. Amikor Gorman 2:0-ra vezetett ellenem, nem estem pánikba. Sohasem tekintem legyőzöttnek magamat az utolsó labda lejátszása előtt. A harmadik és a negyedik szettben jól kitanulmányoztam Gormant, és észrevettem, hogy szervái már nem olyan eredményesek. A jó fizikai felkészültségem tette lehetővé, hogy legyőzzem a fiatal amerikait".

Ştefan Georgescu tanár, csapatunk nem játékos kapitánya ezeket mondotta: „Ţiriac önmagát múlta felül. Valóban nagy teljesítmény volt, hogy elragadta Germantól a győzelmet egy olyan mérkőzésen, amelyen nemcsak jeltségét, hanem nagy akaraterejét is bebizonyította. Năstase nem fogott ki jó napot, viszont Smith képességeinek megfelelően játszott".

Dennis Ralston, az USA együttesének nem játékos kapitánya a következőket nyilatkozta: „Năstase képességein alul játszott. Ţiriac ismert tapasztalatával kihasználta Gorman taktikai hibáit, s meglepetésszerűen kiegyenlítette a mérkőzést. Ha megnyerjük a párost, bizonyára megőrizzük a kupát".

Stan Smith többek között ezeket mondotta: „Năstase nem mutatott megfelelő formát. Wimbledonban és Forest Hillsben nagyon jól játszott. Az első szettnek nagy fontossága volt. Megnyerése nagy önbizalmat adott nekem".

(Agerpres)

Ma BEK-mérkőzést játszik a Voinţa asztalitenisz-csapata

A Voinţa női asztalitenisz-csapata a tavalyi bajnokság megnyerésével kivívta magának a jogot, hogy elinduljon a Bajnokcsapatok Európa Kupájának idei küzdelmeiben. Az első mérkőzésüket ma délután játsszák a szövetkezeti lányok, mégpedig idegenben. A csapat elutazása előtt Prokopecz Emil edző nyilatkozott a találkozóról és az esélyekről.

— Csütörtökön Párizsban kapjuk meg a portugál vizumot, majd pénteken — Madridot érintve — érkezünk meg a találkozó színhelyére, Lisszabonba. Szombaton (azaz ma — A szerk. megj.) játsszuk le a BEK-találkozót, vasárnap pedig bemutató jellegű mérkőzésünk lesz, egy eddig még meg nem nevezett ellenféllel.

— Kik kaptak helyet az utazó csapatban?

— Mindössze négyen utazunk: Vlaicovné Mihalca Eleonora, Bészay Magdolna, Kincsné Krézsek Judith és jómagam.

— Az idén átigazolt Koródi Mária nem tart önökkel?

— Koródi még nem rendelkezik játékjoggal, nem vehet részt BEK-találkozón, mivel még nem telt el hat hónap az utolsó bajnoki mérkőzés óta, amit a Brassói Rapid színeiben játszott. November 15 után már ő is asztalhoz állhat.

— Mit tudnak az ellenfélről?

— Semmit! Pontosabban: a Sporting Lisszabon a portugál bajnokcsapat, de hogy milyen játékerőt képvisel, fogalmunk sincs.

— A portugál asztalitenisz-sport eddig nem sokat hallatott magáról...

— Reméljük, hogy ezuttal sem lesz meglepetés, simán jutunk tovább.

— Ki lenne a következő ellenfél?

— Az angol — belga mérkőzés győztese fog majd Aradra jönni (ha mi továbbjutunk). Az eddigi erőviszonyok alapján az angol bajnokcsapatot tartom esélyesnek.

— Melyik együttes a BEK jelenlegi védője?

— A Budapesti Statisztika egymás után háromszor nyerte meg a Bajnokcsapatok Európa Kupáját. A Statisztika (Lotaller, Mages, Kisházi, Papp) azonos az Európa-bajnokságot nyert magyar válogatottal, messze kiemelkedik a mezőnyből. Egyébként a portugál és az angol bajnok legyőzése esetén éppen a Statisztika lenne a következő ellenfelünk.

— Milyen formában vannak tanítványai?

— Hát... hogy is mondjam ... csúcsformában még nincsenek. De a továbbjutás nem hiszem, hogy veszélyben forogna. A következő találkozóig viszont sokat kell még javulnunk.

OROSZHEGYI KÁROLY

HIRDETÉSEK

Az Aradi Szállítási Vállalat

Victoriei út 37. szám

sürgősen alkalmaz

— autóbusz gépkocsivezetőket
— jegykezelőket villamosra és autóbuszra
— kovácsokat
— géplakatosokat
— villanyszerelőket

Felvilágosítások a vállalat személyzeti osztályán. (1038)

Az IJECOOP

Arad, Köztársaság útja 50. szám

1972 október 18-án

versenyvizsgát rendez

a következő állások betöltésére

— egy áruszakértő csomagoló anyagokhoz
— egy szerződés és felvásárlás irányító
— két áruszakértő a felvásárlásokhoz
— egy csomagolóanyag lerakatfelelős
— két normatőr
— egy tervező
— két ügykezelés ellenőr
— átvevők
— gépkocsivezetők
— szakképesítetlen munkások

Tanulmányi és szolgálati idő feltételek a 914/1968-as MTH és a 12/1971-es törvény értelmében.

Az érdeklődők a vállalat személyzeti irodájában nyújtsák be kérvényeiket.

Felvilágosítások a vállalat személyzeti osztályán. (1043)

Olvasd és terjeszd a

Vörös Lobogót!

HETI TV MŰSOR

Vasárnap, október 15.

8.15 Reggeli torna. 8.30 Pionírműsor. 10.00 Falumúsor. 11.30 — óra körül — A Davis Kupa döntője. România—USA. A két utolsó egyes mérkőzés. A teniszverseny után: 360 fokon. 18.10 Walt Disney filmjeiből. 19.00 Fehér megyei folklórműsor. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Negyven címer kommentárja: Beszterce-Naszód megye. 20.40 Duia róka nyomában. Olasz—amerikai film. 22.00 Anca Agemolu szólóestje. 22.20 Híradó. 22.35 Vasárnapi sport.

Hétfő, október 16.

17.30 Francia nyelvtanfolyam (24. lecke). 18.00 Otthonunk. 18.40 Rivaldafény. 19.00 Heti képriport. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Reflektor. 20.15 Katonazene-Fesztivál. Részletek a hazafias dalok versenypályázatának döntőjéről. 21.15 „Elisabet R." Egy újabb angol folytatásos film első része. 22.00 A női kosárlabda Európa-bajnokság döntője. A második félidő közvetítése Várnából. 22.35 24 óra. Ellentétek a tőke világában.

Kedd, október 17.

9.00 Telex. 9.05 Tévé-iskola. 9.30 A román nyelv. 10.00 Angol nyelvtanfolyam (24. lecke). 10.30 Otthonunk (ismétlés). 11.10 Részletek a vasárnap déli szórakoztató műsorból. 12.05 Monte Cristo grófja (a III. rész ismétlése). 12.55 Híradó. 17.30 Orosz nyelvtanfolyam (23. lecke). 18.00 A román nyelv. 18.20 Népi dalnokok: Gheorghe Turoi. 18.30 Hirdetések. 18.40 Sarkcsillag. 19.00 Kulturális-művészeti kaleidoszkóp. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 40 címer kommentárja: Botoşani megye. 20.20 Színházi est: I. D. Sîrbu: A tékozló apa hazatérése című színdarabja. 22.30 24 óra.

Szerda, október 18.

9.00 Telex. 9.05 Az ismeretlen Bucureşti (ismétlés). 9.25 Aşchiuţă barátai. 9.50 Hirdetések. 10.00 Francia nyelvtanfolyam (25. lecke). 10.30 40 címer kommentárja: Beszterce-Naszód megye (ismétlés). 10.50 Fehér agyar — szovjet ifjúsági film (ismétlés). 12.20 Tévéegyetem (ismétlés). 12.55 Híradó. 17.30 Német nyelvtanfolyam (23. lecke). 18.00 Műkedvelő művészek studiója. 18.15 Gazdasági adás. 18.35 Pronoexpressz-húzás. 18.45 A zenei élet újdonságai. 19.00 Mezőgazdasági adás. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Teleobjektiv. 20.20 Filmmúzeum: A szerelmesek legendája. Főszerepben: Jean Marais. 22.10 A világ körül: Magyarország. 22.30 24 óra.

Csütörtök, október 19.

9.00 Telex. 9.05 Hírünk a nagyvilágban. 9.35 Egy élet egy eszméért: Robert Koch (ismétlés). 10.00 Orosz nyelvtanfolyam (24. lecke). 10.30 Kis mesterek, nagy művészek. 10.50 Teleobjektiv (ismétlés). 11.10 Filmmúzeum: A szerelmesek legendája (ismétlés). 13.00 Híradó. 16.00 Tv-iskola. 17.30 Magyar nyelvű adás: Heti krónika; Határidő előtt az ötéves tervet; Pillanatképek; Interjúk, kisriportok — Birta József összeállítása; Majtényi Erik jegyzete; Népdalok, hazafias dalok — Lendvay Éva riportja a brassói Steagul Roşu üzemből — Nagy Károly, a Szocialista Munka Hőse; Rajzfilmek. 18.30 Autósoknak. 18.50 A tv irodalmi adása. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Brassó megye címere. 20.20 Művészegyütteseink külföldi sikerei. 20.40 Kalandok a kőkorszakban. 21.30 Fiatalok önmagukról. 22.15 Ruxandra Ghiaţă énekel. 22.30 24 óra.

Péntek, október 20.

9.00 Telex. 9.05 Enciklopédia (ismétlés). 9.50 Népi zene. 10.00 Német nyelvtanfolyam (25. lecke). 10.30 Botoşani megye címere (ismétlés). 10.50 A tv irodalmi adása (ismétlés). 11.20 A Temesvári Matei Millo Színház műsora (ismétlés). 12.10 A világ körül (ismétlés). 12.30 Szórakoztató zene. 12.50 Híradó. 16.00 Tv-iskola. 17.30 Angol nyelvtanfolyam (a 24. lecke ismétlése). 18.00 A Munkavédelemről. 18.25 Lottó-húzás. 18.35 A történelem és az opera. 18.50 A bucureşi-i nemzetközi vásár, 1972. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Reflektor. 20.15 Bobikins — angol játékfilm. 21.40 Tv-egyetem. 22.20 Könnyűzene. 22.30 24 óra.

Szombat, október 21.

9.00 Telex. 9.05 Könnyűzene (ismétlés). 9.35 Törvényismertetés. 9.50 Háziasszonyoknak. 10.05 Tv-egyetem (ismétlés). 10.45 Művészegyütteseink külföldi sikerei (ismétlés). 11.00 Brassó megye címere (ismétlés). 11.20 Szimfonikus hangverseny. 12.05 Mindenki könyvtára (ismétlés). 12.50 Híradó. 16.30 Német nyelvű adás. 16.45 Ritmus, fiatalság, tánc. 19.00 Medalion — Cincinat Pavelescu. 19.15 Hirdetések. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Radu Boureanu előadása. 20.10 Enciklopédia. 20.55 Mannix. 21.45 Könnyűzene. 22.30 Híradó. 22.45 A hét sportja.

Használjunk ki minden percet a betakarítás és a vetés meggyorsítására!

A globális akkordrendszer mondja ki a döntő szót az őszi mezőgazdasági munkálatok során is

Az új munkaszervezési forma bevezetésével a szövetkezetekben lehetővé válik, hogy lemondjanak a munkanapegység alapján történő javadalmazási rendszerről, erről a túlhaladott rendszerről, amely nem kapcsolja közvetlenül össze a szövetkezeti tagok jövedelmét az erőkifejtéssel, az elért termeléssel. A jelenlegi körülmények között azokat, akik egész nap dolgoznak és azokat is, akik kevesebbet dolgoznak, a munkanapegység vagy a megállapított norma szerinti jövedelem alapján javadalmazzák, ami egyenlősdiséget jelent a szövetkezetben.

(NICOLAE CEAUȘESCU)

Csaknem két esztendeje hangzottak el **NICOLAE CEAUȘESCU** elvtársnak a fent idézett történelmi jelentőségű szavai az RKP KB 1970 november 23-i munkaülésén, amelynek napirendjén a mezőgazdaság szervezésének, tervezésének és vezetésének javítása szerepelt. Két esztendő történelmi arányokban rövid idő. Ahhoz azonban, mindenesetre elegendőnek bizonyult, hogy az említett gazdasági ág szervezésében, tervezésében és vezetésében gyökeres változások történjenek, amelyek előre vigyék mezőgazdaságunk fejlesztésének nagy, országos ügyét. Ennek az ügynek csupán részletkérdése — de fontos részletkérdései — az ágazatban dolgozó földművelők anyagi érdekeltté tételének fejlesztése, amelynek arányosnak kell lennie a munkában tanúsított erőkifejtéssel, valamint a terméshozamok mennyiségével. Az elmúlt két év megyénkben is arról tanúskodik, hogy egyre nagyobb teret hódít a globális akkordrendszer alkalmazása, a javadalmazás új, tökéletesített, korszerű szocialista módszere. Különösen azokban a szövetkezeti gazdaságokban, ahol ezt a javadalmazási formát tudományos, ösztönző alapon alkalmazzák, mint például Szentannán, Mácsán, Pécskán, Nagylakon, Székesúton, Tornyán, Olari-on és egyebütt.

Mi azonban ezúttal nem a legjobb, hanem néhány közepes téeszt látogattunk meg: a miskeit, a zerindit és a satu-nouit. Ugyanakkor a kérdést hozzákötöttük a legidőszerűbb napi munkákhoz: az ősziek betakarításához, a jövő évi gabonatermést biztosító előfeltételek megteremtéséhez.

Előljáróban leszögezhetjük, hogy a szövetkezeti parasztok szocialista ösztönzése általában javította, felelősségteljesebbé tette a munkához történő hozzáállást. Ugyanakkor lelkiismeretesebb tevékenységre buzdította az embereket, arra, hogy minden agro- és zootechnikai műveletet a legmegfelelőbb időszakban végezzenek el. Ennek következtében, természetesen, ugrásszerűen növekedtek a terméshozamok, mert végső fokon **ez a jó munka legmeggyőzőbb bizonyítéka.**

A zerindi határ **nem minden** része bőkezű. Ugyanakkor a talajművelés is igencsak nehéz, fáradságos. A szövetkezeti gazdaság tagságának létszáma sem a legmagasabb. S még kevesebb azoké, akik ténylegesen részt vesznek a munkában. A 612 munkaképes tagnál éppen 106-tal kevesebb dolgozik. Ezeknek jelentékeny része is — mintegy 60 százaléka — nő. A fiatal korosztály — csakúgy, mint a férfiak — kisebb arányban veszi ki részét a munkából, mint az idősebbek. A halvan esztendőt betöltött téesz-tagok száma pedig pontosan 150. Nos, a fentiek is igazolják, hogy a „munkaerőkészlet" nem a legerősebb oldala a zerindi szövetkezeti gazdaságnak.

— Az előző években bizony meglehetős munkaerőhiánnyal kellett megküzdenünk — emlékezik Gál András elnök. — Amikor aztán bevezettük a globális akkordot, némileg javult a helyzet. Igaz, hogy az első esztendőben a tagság egy része idegenkedett tőle, mint minden újtól. Hiába, ilyen a természetünk, nekünk, parasztoknak. Mindenesetre már kezdetben megmutatkozott, hogy az emberek szívesebben jönnek munkába és alaposabban végzik el a dolgukat. Az év vége aztán döntő volt. Mindenki meggyőződhetett arról, hogy érdemes volt dolgozni. Idén pedig? Jött mindenki, mozgósítani sem kellett a tagokat. Porciót vállaltak. Úgy ügyeltek a parcelláikra, mint a szemük fényére. Mindent idejében végeztek el, most pedig, amikor a betakarítás elérkezett, türelmetlenül várnak sorukra, hogy az általuk elért termést fedél alá szállíthassák.

És van mit! Man Tamás főmérnöknek, és a gazdaság vezetőinek véleménye szerint, olyan kukorica hozamra számítanak, amilyen ezen a vidéken még sosem termett. Amióta világ a világ! Terv szerint 2200 kiló szemestermést irányoztak elő, de most, amikor a 220 hektárból már 120-nak a hozama magtárba van, kiderül, hogy a hektaronkénti szemesátlag 38—40 mázsa között mozog.

— Reméljük, ennyi lesz az egész átlaghozam — mondja hamiskásan mosolyogva a főmérnök.

— Véleménye szerint milyen mértékben hatott a globális javadalmazási rendszer alkalmazása a termés alakulására?

— Kétségtelen, hogy a rendelkezésre álló műszaki-anyagi alap (műtrágya, magas hozamot biztosító vetőmag, a gépesítés) ésszerű kihasználása mellett az új javadalmazási módszer hatványozott mértékben befolyásolta a hektárhozamok alakulását. A földparcellák háromszori gépi és kézi kapálása, a munkálatok idejében és minőségileg is kifogástalanul történő elvégzése olyan agrotechnikai követelmények, amelyeknek szem elől tévesztése, elhanyagolása következtében a legjobb vetőmag sem biztosít bőséges termést. Nos, nálunk mindenki igyekezett jól dolgozni. Az eredmény kézzelfogható.

— Higgyék el, ha nem a globális akkord elve alapján javadalmaznánk az embereket, nem is tudom, mit csináltunk volna az idei terméssel — mondja aggódva Mot Ioan, a miskei termelőszövetkezet elnöke. — Idestova csaknem egy hónapja szinte megállás nélkül esik. Csak mi tudjuk, milyen nehéz körülmények között végezhettük az őszi munkálatokat. Ám ilyen körülmények között sem kellett a tagságot nógatni, mindenki igyekezett a kukorica- és a répaporcfójáról letörni, illetve felszedni a termést.

Miskén jártunkkor is zuhogott az eső. (október 11). Ennek ellenére az út on tetejesre rakott traktorvontatta utánfutókkal találkoztunk. Szállították a répát, az átvevőhelyre. De nem szünetelt a tengeri fedél alá helyezése sem. Még a bokán felül érő sár, a ruhán is átszüremlő eső és szél sem gátolhatta meg a szövetkezeti tagokat, hogy a napot a határban töltsék. Így aztán minden akadály ellenére sem maradt a határban egyetlen letört kukoricacső, egyetlen felszedett cukorrépa sem.

Hősiesnek nevezhetjük a miskei termelőszövetkezetben dolgozó asszonyok munkáját. Igen, az asszonyokét, hiszen a 420 munkaerőnek 80 százalékát ők alkotják. S ha figyelembe vesszük azt is, hogy többségük 40 és 60 év közötti életkorú, akkor méginkább csak az elismerés hangján szólhatunk róluk. Burdan Doina, Meleac Saveta téesz-tagok például, akármilyen idő járta, kora reggeltől késő estig a határban voltak.

Beszéltünk a globális akkordrendszerről, arról, hogy az ösztönzőleg hatott a tagságra. De ami Miskén történt, az már több egyszerű, mindennapi egyéni anyagi érdeknél, az már kollektív, szocialista öntudat. Mert azt az áldozatkészséget, amelyet a szövetkezet tagsága ebben a kampányban a termőföldeken tanúsított, nem lehet pénzértékre vagy terményre váltani. Bizonyítéka ennek az, hogy ezúttal azok is eljöttek segédkezet nyújtani, akik eredetileg nem is vállaltak porciót.

Zerinden és Miskén nem kellett és nem is kell az embereket munkára szólítani. Mennek, dolgoznak, s ami a legfontosabb, elsőnek a közös tulajdont képező földterületekről takarítják be a termést. Miskén például, a 460 hektár kukoricából több mint 250 hektárról nemcsak, hogy letörték, beszállították a kukoricát, hanem a szárat

● A módszer bevált ● Ösztönzés és hozzáállás ● A legmeggyőzőbb bizonyíték ● Érdemes dolgozni ● És van miért!

le levágták és kúpokba rakták. A 140 hektár répaföldön csaknem 80 hektárt szabadítottak fel eddig.

Ugyanacsak a globális akkord alapján történik a javadalmazás a Satu Nou-i termelőszövetkezetben is. Méghozzá elég jól, a tagság számára igen előnyösen. Csak úgy, mint Zerinden avagy Miskén. Különbség nem is létezik. Felvetődik viszont a kérdés: miért van az, hogy ha az előbbi két helyen fordulatot jelentett a munkához történő hozzáállásban a korszerű javadalmazási rendszer alkalmazása, addig Satu Nou annak mozgósító ereje csak mérsékelt volt? Mérsékeltet írtunk, bár az elmúlt évekhez viszonyítva a tagok javarészének ragaszkodása a szövetkezethez, valamint munkakészségük határozottan erősödött, fejlődött.

— Mennyit fizetnek egy hektár kukorica megműveléséért?

— Minden tonnából 25 százalékot természetben és 5 százalékot pénzben — mondotta Carabencíov János, a termelőszövetkezet főmérnöke.

— A terméshozam?

— Olyan, amilyen a falu történetében még nem fordult elő. Még a 35 mázsa szemestermést is meghaladja idén a hektárhozam — válaszolt Turcsányi Sándor elnök.

Hasonlóképpen nyilatkoztak a cukorrépatermésről is. Ám, ha a föld bőségesen visszafizeti az eddigi fáradságos munkát, most, ezekben a kedvezőtlen, az időjárási viszonyok kialakította napokban sem a vezetőség, sem a tagság nem törekszik kellőképpen arra, hogy veszteség nélkül takarítsa be, helyezze biztonsága a termést.

— Most dolgozni, ilyenkor mikor esik az eső, jómagam sem megyek ki a határba, hogyan követelhetném ezt meg az emberektől? — teszi fel a kérdést Turcsányi Sándor elnök.

— S a főmérnöknek mi a véleménye?

— Valóban nehéz lenne mozgósítani az embereket, de ha csak egy kicsit is igyekeznénk, bizonyára a nehézségek ellenére is jönnének dolgozni. Az ember le tudja küzdeni a nehézségeket, csakhát...

Igen, le tudná küzdeni és akkor nem maradnának félig-meddig kihasználatlanul a szállítóeszközök, nem látnának munkához kilenckor, hanem már hajnalhasadta előtt kint lennének a termőföldön. Néhány számot említünk: A 405 hektárnyi kukoricából október 11-ig mindössze 125 hektár termését takarították be, a 110 hektár cukorrépa hozamát pedig mindössze 50 hektáron szedték fel. De még ezt sem szállították maradéktalanul az átvevőhelyekre. A kezdeményezésnek természetesen a vezető tanácstól kell kiindulnia, de a tagság túlnyomó részének is felül kell vizsgálnia a munka iránti magatartást.

A fentebb említett kérdés azonban még mindig megválaszolatlan: miért van mindez? Jónak láttuk a probléma végére járni. Úgyszólván egész esztendőben figyelemmel kísértük a szövetkezet és a tagság tevékenységét. Meggyőződtünk arról, hogy a munka körüli huza-vonában nagy része van az egyeseknél tapasztalható kényelemnek, amely — mint általában a közmondásos rossz — ragadós. De van itt más is. Ennél súlyosabb ok. Az, hogy több téesz tag jobban ragaszkodik a háztáji kerthez, mint a közösben végzett munkához. Úgy vélik, hogy a háztáji által biztosított jövedelemtöbblet pótolja azt, amit most a közösben felelőtlenül elpazarolnak. Mi bizonyítja ezt jobban annál, hogy október 11-én, amikor a faluban jártunk, az elnök és a főmérnök a jelenlétünkben vállalta, miszerint a lehető legrövidebb idő alatt betakarítják azt a 100 hektárnyi kiváló minőségű silókukoricát, amely a határukban termett. Másnap, október 12-én, a biztonság kedvéért ellenőriztük az eredményt. Nos, a gazdaság vezetőségének öt tagot sikerült mozgosítania és beosztania mindössze ehhez a rendkívül sürgős és fontos munkához. Azok is csupán 85 áron sarlózták le a takarmánynövényt. Amennyiben a munka továbbra is ilyen ütemben halad, a tavasz a termőföldön találja a termést, feltéve, hogy közben az egyre jobban fenyegető fagy „be nem silózza".

Minden fogyatékosság ellenére, a globális akkordrendszer, a javadalmazás ezen új módszere, nagyot lendített előre a Satu Nou-i termelőszövetkezeten is. Az viszont már a pártszervezet feladata, hogy tudatosítsa mindenkiben: a jövendő igenis a közös, összeforrottan végzett szocialista rendszerű munkáé. Meg azt is, hogy amit a termelőszövetkezet határában elveszítegetnek nem pótolhatja semmiféle egyéni jövedelem.

Tudjuk, nem könnyű ezekben a napokban a felázott, sáros talajon hűvös időben a határban dolgozni. Ám megyénk legtöbb szövetkezeti gazdaságában a tagsák megfeszített erővel küzdött és küzd azért, hogy veszteség nélkül biztonságba helyezze azt, amiért egész éven át fáradozott: a termést.

A globális akkord bevált. Még ott is, ahol egyes emberek kényelme a lehetőségekhez mérten pillanatnyilag hátráltatja az őszi munkálatokat. Ezt igazolja az a tény, miszerint 1972-ben az ősziekné, megyénk területén, valamennyi gazdaságnál rekordtermést értünk el a korábbiakhoz viszonyítva. Ez érvényes azokra a mezőgazdasági termelőszövetkezetekre is, amelyeknél a betakarítás ütemét a kedvezőtlen időjárás szubjektív oka miatt lanyhább, mint a megyei átlag. Az pedig, hogy a globális akkordrendszer tudományos, ösztönző jövedelmezési módja mindenütt meghonosodott, nagyon jó, nagyon eredményes. Olyan tényező, amely az egyéni érdekeket szocialista módon kapcsolja össze szervesen, elválaszthatatlanul egész nemzetgazdaságunk országos érdekeivel.

CSICSÓ ISTVÁN

KÁSA JÁNOS

TÉKA

A Román Kommunista Párt dokumentumai

A Román Kommunista Párt — a román nép forradalmi és demokratikus harcának, a munkás- és szocialista mozgalom haladó hagyományainak folytatója*)

A román nep évezredes történelme elnyomók és elnyomottak, kizsákmányolók és kizsákmányoltak közötti harcok története. A parasztság a múltban soha nem élvezhette munkájának gyümölcsét, s a feudális rabság láncainak lerázásáért kirobbant felkeléseket brutális kegyetlenséggel fojtották vérbe földesuraik. Pedig hosszú évszázadokig éppen a parasztság volt a társadalmi haladás legfőbb ereje, a nemzeti függetlenségi törekvések hordozója, az idegen elnyomók elleni harcokban.

A XIX. szazad második felének nagy történelmi jelentőségű eseményei — az 1848-as burzsoa demokratikus forradalom után a román nemzeti állam kialakulása 1859-ben, az 1864-es földreform, majd a nemzeti függetlenség kivívása 1877-ben — az ország termelőerőinek növekedését idézték elő, amely a kapitalista termelési viszonyok kialakulásához vezetett. Az ipar fejlődésével párhuzamosan megjelenik az új társadalmi osztály, a román proletariátus, amelynek történelmi küldetése, hogy magasabb minőségi fokon vigye tovább a nép felszabadulásáért vívott forradalmi harcát. A munkásosztály küzdelmei szervesen összefüggnek a marxista eszmék, a tudományos szocializmus megjelenésével országunkban amelyeket az egykori szocialista kiadványok: a Contemporanul, a Revista socială, a Critica socială és mások terjesztettek. Ezek hatására alakulnak ki a múlt század vége felé a munkások első szakmai és politikai körei is, amelyek sztrájkokat, tüntetéseket szerveznek, és kifejlesztik a proletariátus osztályöntudatát. Így alakul meg 1893-ban a Romániai Munkások Szociáldemokrata Pártja, s ismét magasabb szinvonalra emelkedik a munkásság osztályharca. A Román Kommunista Párt megalakulása tehát, a roman társadalom fejlődése objektív követelményeinek kifejezője és a forradalmi erő, a marxizmus-leninizmus diadalát jelentette munkásmozgalmunkban. Ezzel új szakaszba lépett a romániai forradalmi harc, de a kommunista párt egyben a nép évszázados szabadságküzdelmének, legjobb hagyományainak folytatója is.

A fenti kérdéseket taglalja nagyobb fejezetekben ez a kiadvány, amelyet a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága mellett működő Történelmi és Társadalmi-politikai Tanulmányi Intézet, a Ştefan Gheorghiu Társadalmi-politikai Oktatási és Vezetőkáder-továbbképző Akadémia kutatócsoportja és a Politikai Könyvkiadó szerkesztői munkaközössége Nicolae Ceauşescu elvtárs különböző alkalmakkor elhangzott beszédei alapján állított össze.

A kötet öt fejezetre oszlik: a rövid bevezető rész után — amely a haza és a párt története megismerésének jelentőségével foglalkozik — a második fejezet, egészen a Román Kommunista Párt megalakulásáig részletezi a román nép társadalmi és nemzeti felszabadítási harcainak nagyszerű forradalmi hagyományait az ország és a nép életében végbement jelentős változásokat jelző dátumokat. A harmadik fejezet az RKP megteremtésének történelmi jelentőségét méltatja, majd a soronkövetkező szemelvények a párt megalakulása óta a teljes politikai hatalom kivívásáig eltelt történelmi időszakot ölelik föl: az 1929—1933 közötti osztályharcokat, a háborúellenes és antifasiszta tevékenységet, az augusztusi fegyveres felkelést, a fasiszta Németország ellen folytatott háborút, majd a szocialista forradalom kezdetét — kiemelve mindenütt a párt vezető-irányító szerepét.

Az utolsó fejezet ismét a dicső történelmi múltat idézi föl. Beszél a román nép hősiességéről, áldozatkészségéről, méltatja a munkásosztálynak a küzdelemben szerzett nagy érdemeit megemlíti a sajtó szerepét a nagy osztályütközetekben, valamint a román, magyar és más nemzetiségű dolgozók évszázados közös küzdelmeit az emberhez méltó életért.

*) Politikai Könyvkiadó, Bukarest 1972.

A szocializmus műszaki-anyagi alapjainak fejlesztése *)

Ahhoz, hogy hazánk világviszonylatban a civilizáció és az emberi haladás egyre magasabb fokára léphessen és elérje a gazdaságilag legfejlettebb országok szinvonalát, elengedhetetlenül fontos, a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtésének útján, a X pártkongresszus és az idén júliusban tartott Országos Konferencia irányelveihez hiven, a szocializmus műszaki-anyagi alapjának kiszélesítése és tökéletesítése.

Egyik módszeresen összeállított, alapos rendszerezésről tanúskodó kötete a Román Kommunista Párt dokumentumai sorozatnak A szocializmus műszaki-anyagi alapjának fejlesztése című szemelvény-gyűjtemény. Kompetens biztonsággal válogattak az antológia szerkesztői pártunk főtitkára, Nicolae Ceauşescu elvtárs beszédeiből. Szemléletően tükrözi a szöveggyűjtemény, az olvasók kezébe bocsátott dokumentumsorozat többi kötetéhez hasonlóan a Román Kommunista Párt alkotó jellegű, marxista-leninista politikáját.

Átfogó fejezetet képeznek a szocialista ipar fejlődésének eddigi szakaszaira és perspektivált vonatkozó idézetek. A nép anyagi és kulturális szükségleteinek egyre magasabb szinten való kielégítése a termelőerők az ipar, a mezőgazdaság gyors ütemű fejlesztésének útján valósul meg. A nehézipari bázis gyarapítása tehát gazdasági életünk felfelé ívelésének lényeges, elengedhetetlen feltétele. Az egyre modernebb, egyre hatékonyabb ipar megteremtése mellett a mezőgazdasági termelés műszaki-anyagi alapjának növeléséért jelentős anyagi erőfeszítésekre van szükség.

A körültekintéssel a lehetőségek objektív felmérésével alkalmazott beruházási politika lehetővé teszi a sokoldalúan fejlett szocialista gazdaság műszaki-anyagi alapjának kiszélesítését. A termelés növelésének egyik jelentős eszköze a beruházások hatékonyságának növelése, a gazdasági objektumoknak korszerű gépekkel, magas termelékenységű, modern berendezésekkel való ellátása.

A szocializmus műszaki-anyagi alapjának fejlesztése a tudomány és a technika szerepének gyors növekedése nyoman valósul meg. A nemzetgazdaság korszerűsítéséről van szó, ami azt jelenti, hogy állandóan lépést tartunk a műszaki haladással és idejében alkalmazzuk a modern kutatások hazánkban és világviszonylatban elért eredményeit.

Minthogy a modern berendezések, gépek irányításában az emberre hárul a vezető szerep, pártunk gazdaságpolitikájának egyik fontos tétele a káderek nevelésére és továbbképzésére vonatkozik. A gazdasági kooperáció bővítése is hozzájárul a szocializmus műszaki-anyagi alapjának gyarapításához; aktív részvételünk a nemzetközi munkamegosztásban, bekapcsolódásunk a világ egyre több országát átfogó értékcserébe nemzetgazdaságunk erős dinamizmusát bizonyítják.

SALAMON IDA

*) Dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socializmului. Documente ale Partidului Comunist Român. Editura politică, Bucureşti, 1972.

Történelmi atlasz

Nem is hézag-, hanem űrpótló kiadvány, a történelmi atlasz (Atlas istoric)*. Népszerűségére és keresettségére jellemző, hogy napok alatt eltünt könyvesboltjaink polcairól, s a szerencsés birtokosok büszkén mutogatják könyvtáruk eme nagyértékű kincsét, nagyon sokan pedig már a második kiadást várják. E hasznos és érdekes kiadvány elsősorban a történelemtanároknak nyújt nagy segítséget a tanításban, mivel a Tanszerkészítő Vállalatnak még nem sikerült elkészítenie és kiadnia a valamennyi történelmi kort és világrészt felölelő térképet. Éppen ezért, nagyon sokszor a történelemtanár nem tudta időben és térben egyaránt rögzíteni a történelmi eseményeket, nem tudta szemléletessé tenni különben érdekes és közérthető magyarázatát. Ez vonatkozott különösen az ötödik és hatodik osztályban leadott tananyagra, ahol a tanulók kartográfiai ismeretei sok esetben alacsony szinvonalúak voltak, így számukra a történelmi esemény valahol a légüres térben mozgott. Ennek kiküszöbölésére szolgál ez az atlasz, amely 135 térképet foglal magába, a paleolitikumtól kezdve napjainkig. A Ştefan Pascu egyetemi tanár vezette szerző-kollektíva arra törekedett, hogy az emberi társadalom fejlődését minden szempontból (gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális) érzékeltesse. Az ő érdemük, hogy sikerült megtartaniok az arányt a különböző társadalmi rendszerek között, így 32 térkép vonatkozik az ókorra, 45 a középkorra, 38 az újkorra, és 20 a jelenkorra. Természetesen megfelelő arányban kaptak helyet a hazank történelmére vonatkozó térképek is, amelyeket szervesen beillesztettek a világtörténelem azonos időszakát ábrázoló térképek közé. A nagy területeket és periódusukat felölelő térképek mellé beépítettek 61, a fontosabb jelenségeket és eseményeket ábrazoló vázlatot is (palotak, városok alaprajzait, csataterveke stb.). Külön ki kell emelni azt a törekvésüket is, hogy az atlaszt öss ehangoljak az iskola-programmal, és igy közérthetővé tegyek mind a tanulóifjusag mind az egyetemi hallgatók számára.

Kétségkivül a kiadvany értékét emeli az a 32 térképdokumentum, amely a kartográfia fejlődését igyekszik vázlatosan elénk tárni, a babilóni „kőtérképtől" a XVIII. század elején készült Amerika térképéig. A könyvvégi szójegyzék és a bibliográfia teszi egésszé a tudományos munkát. A bátor kezdeményezésért dicséret illeti nemcsak a szerzőket és a kiadót, hanem a nyomdát is, kiváló minőségű munkájáért.

UJJ JANOS

*) Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1971.

Az oldalt
BRAUCH MAGDA
szerkesztette

A tudomány szerepe Románia szocialista társadalmának megteremtésében *)

A tudományos kutatómunkának gazdag hagyományai vannak a roman nép történetében. Annak ellenére, hogy az évszázadokon át tartó idegen elnyomás a háborúk fékezték a termelőerők fejlődését, az ország természetes gazdasági és társadalmi haladását és a nagy elmék alkotó képességének érvényesülését, a nehézségek nem bénították meg teljesen a tudományos-kulturális életet. A XIX. század második felében a nemzeti egységért és állami függetlenségért folytatott harc fellendülése maga után vonta az ország erőforrásainak feltárását, a nemzeti ipar megteremtésének szükségességét. Ebben az időszakban a román tudósok, szakemberek tudásuk legjavát nyújtva járultak hozzá a tudományos kutatás bővítéséhez megalakul a Román Akadémia, amely egyesíti az ország tudományos és kulturális erőit és célul tűzi ki a tömegek kulturális szinvonalának emelését is. A műszaki tudományok mellett a társadalomtudományok haladó képviselői műveikkel hozzájárultak a tömegek nemzeti öntudatának fejlesztéséhez, az állami függetlenség és szuverenitás kivívásához. Ezt a célt szolgálták a haladó szellemű irodalmi-művészeti alkotások is.

A kutató szenvedély, a tehetség érvényesítésére való törekvés, minden történelmi korszakban a tudósok mélységes hazaszeretetét tanusította de a tudományos kutatás, a kultúra fejlődésében is csak a szocialista forradalom győzelme után állott be minőségi változás. Ebben a történelmi időszakban népünk a párt vezetésével felszámolta a régi rendszertől örökölt elmaradottságot és a tudományos kutatás, a művészi alkotómunka eredményeit a legszélesebb néptömegek számára tette hozzáférhetővé. Pártunk és kormányunk — nemzetiségre való tekintet nélkül — nagyra becsüli a tudomány, a művészet, az irodalom művelőit, és messzemenő támogatást, kitűnő lehetőségeket nyújt szamukra tevékenységük folytatásához.

Ezekkel a kérdésekkel foglalkozik a Román Kommunista Párt dokumentumai sorozatban megjelent szöveggyűjtemény, amelyet a Tudomány- és Technológiai Országos Tanács egy munkaközössége állított össze a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiája, a Mezőgazdasági- és Erdészettudományi Akadémia, az Orvostudományi Akadémia és a Politikai Könyvkiadó szerkesztői munkaközössége részvételével.

A szöveggyűjtemény hat nagy fejezetben tárgyalja a tudományos kutatómunka és eredményeinek felhasználására irányuló tevékenység kérdését, hangsúlyozva pártunk vezető szerepét, valamint azt a sokoldalú támogatást, amelyet pártunk és államunk a tudomány művelői számára nyújt.

A kötet a hazai tudományos kutatások hagyományainak méltatásával, valamint olyan általános kérdések tisztazásával kezdődik, mint a tudományos kutatás és a gazdasági, társadalmi, politikai kérdések kapcsolata az elmélet és a gyakorlati tevékenység összefüggése, az elméleti kérdéseknek a dialektikus és történelmi materializmus szellemében való felvetése stb.

A további idézetek méltatják a tudományos kutatás szerepét a nemzetgazdaság műszaki-anyagi alapjának fejlesztésében, különös figyelmet szentelve az alkotó gondolkodásnak. A harmadik fejezet a kutatómunka megszervezésével és irányításával foglalkozik elsősorban a vegyiparban, az orvostudományban, a mezőgazdaság területén és a felsőfokú oktatásban, amelynek nem szabad elszakadnia az élettől, a termelési gyakorlattól. A kutatómunka zavartalan folytatásához feltétlenül szükséges a körültekintő tervezés és a pénzalapok biztosítása. A gazdaság fejlődése egyre nagyobb mértékben függ a tudományos és technológiai potenciál növekedésétől, az automatizálás és a gépesítés fokának emelésétől, korszerű technológiai eljárások bevezetésétől. Ezeket a problémákat tárgyalja a IV. és V. fejezet.

Az utolsó részben a nemzetközi tudományos és műszaki együttműködés kérdéseiről olvashatunk. A tudományos megismerés nagy vívmanyai az összes népek haladását, jólétét, egészségük védelmét szolgálják. Ezért szükséges az összes országok tudósainak összefogása és együttműködése, társadalmi rendszerre való tekintet nélkül. Országunk állandóan bővíti ezirányú kapcsolatait, támogatja az UNESCO és más nemzetközi szervezetek tevékenységét. A kötet egyszersmind kiemeli azt a tényt, hogy a tudomány óriási eredményeit mindenkor a béke, és nem a fegyverkezés ügyének szolgálatába kell állítani.

A szöveggyűjtemény pártunk főtitkárának, Nicolae Ceauşescu elvtársnak különböző alkalmakkor elhangzott beszédeiből közöl szemelvényeket.

*) Politikai Könyvkiadó, Bukarest, 1972.

Az iskolafejlesztés társadalmi követelménye

A Ioan Slavici Líceum pártalapszervezete választási közgyűlésének margójára

Erős, százados tradiciókkal rendelkező vára a román közoktatásnak az aradi Ioan Slavici Líceum. Újreneszánsz stílusú szép épületében tanult a hazai tudományos és kulturális élet nem egy jelentős egyénisége. Az iskola egész életre szóló üzenetét nyilatkozataikban, irodalmi alkotásaikban köszönik, követendő célokat tűzve az ifjú nemzedék elé, az intézet hajdani növendékei, országos hírű tudósok, művészek, írók. De az intézetnek neves tanárai is a jobbra és többre törekvés példamutatásával ösztönözték mindig tanulóikat, a megismerés és munka szeretetére, a becsületes helytállásra.

A maiak a hagyományok folytatását vállalják. De mindig az újat-keresés alakító, közös oktató-nevelői arcvonal kollektív erőfeszítésével, hogy az iskola betöltse társadalmi hivatását. Az újat formáló szándék vezérelveit a X. kongresszus és a júliusi Országos Pártkonferencia oktatásra és nevelésre vonatkozó tudományos megállapításai és célkitűzései alkotják. Az iskola érje be a lemaradást, diákjait készítse fel az életre, hogy meg tudják állni helyüket a termelőmunkában, abban az esetben, hogyha nem folytatják tanulmányaikat.

A korszerű oktató-nevelő munka eddigi eredményeit, a még megmutatkozó hibákat elemezte a napokban a Ioan Slavici Líceum pártalapszervezete.

A Ioan Slavici Líceumnak igen erős a pártalapszervezete. Az utóbbi két évben tovább fokozódott ellenőrző és irányító szerepe, mind jobban betöltötte politikai vezető hivatását az iskola életében. A pártalapszervezet 44 tagja az intézet nevelőinek 75 százalékát képviseli. A büró nevelő tevékenységének eredményeként két év alatt 5 nevelőt vettek fel a párt sorába. A párttagok általában az oktató-nevelői és iskolán kívüli munka feladatainak teljesítésében élen jártak, példát mutattak az egész tanári karnak, az adminisztratív dolgozóknak és tanulóknak. Javult az intézetben az osztályfőnöki tevékenység, hazafias nevelés, pályaválasztási irányítás és nem utolsó sorban a KISZ- és pionírszervezet támogatása, a tanulók tanulmányi köreinek munkastílusa és az öntevékeny művelődési mozgalom. Az alapszervezet közgyűlésein elemezte és határozatokat hozott a tanulmányi munka magasabb színvonalra emelése, minőségének fokozása érdekében. A tudományos, marxista-leninista világnézet ismeretanyagának elsajátítására, az oktatásban alkalmazására megszervezték az ideológiai tanulmányi köröket. Ezenkívül 12 nevelő a marxista-leninista esti egyetem kurzusait, 6 a megyei pártkabinet egyéni tanulmányi köreit látogatta, 6 tanár volt propagandista. A közgyűléseket rendszeresen megtartották, s ezeken az iskolai élet lényeges kérdéseit elemezték.

A szervezeti élet és a pártmunka stílusán van azonban változtatni, javítani való. A vita során kiderült, hogy az alapszervezet bürója nem volt elég kombattív, nem használta hatékonyan és bátran a hibák kiküszöbölése érdekében a bírálat és önbírálat fegyverét. Nem volt elegendő együttműködés az ifjúsági szervezetek és a pártalapszervezet bürójának tagjai között. De hatékonyabb lehetett volna ezen a téren az osztályfőnökök és a társadalomtudományi kabinet segítsége is. Az ideológiai körök megbeszéléseire kevesen tanulmányozták a kijelölt könyvészet egészét. A politikai-nevelő munkában még megmutatkozó hiányosságok kihatottak az iskolai és iskolán kívüli tevékenységre. A tanulók olimpiászán az elmúlt évekhez viszonyítva kevesebb sikerrel szerepeltek a líceum tanulói a matematika és fizika versenyeken. A KISZ- és pionírszervezet egyes rendezvényeit nem készítették kellőképpen elő.

A választási gyűlésen a felszólalók felelősségérzettel elemezték az említett hiányosságokat s számos javaslattal szándékoztak hozzájárulni a munkastílus megjavításához. **Fuciu Marţian** elvtárs, a municípiumi pártbizottság első titkára, aki a gyűlést vezette, értékelte a pártmunka eredményeit, s értékes útmutatásokat adott a kommunistáknak, az egész munkaközösségnek feladataik, az elfogadott határozatok teljesítéséhez.

A néhány órás értekezlet az oktatás, nevelés és a pártélet számos problémáját vitatta meg. A párttagoknak a fele szólt hozzá, javasolt, segített kialakítani a pártmunka, a közös nevelői front irányvonalait. Természetesen nem vállalkozhatunk minden egyes problémakör részletes ismertetésére. Tallózva ezek között, a technikai-termelési gyakorlat egyes kérdéseire szeretnénk utalni.

„Hogy iskolánk megfeleljen a párt Központi Bizottsága és személyesen Nicolae Ceauşescu elvtárs, pártunk főtitkára által megjelölt társadalmi követelményeknek, melyeket a X. kongresszus és a júliusi Országos Pártkonferencia dokumentumai a nevelők elé tűznek, a technikai-termelési gyakorlat megszervezésének korszerű szemléletét kell kialakítanunk" — állapította meg **Cornea Iustin** helyettes igazgató. Nyilvánvaló, hogy e követelmény mindkét tényezőnek — a patronáló üzemeknek és az iskolának — meg kell felelnie.

Az eddigi tapasztalatok a munkával munkára nevelés gyakorlati és erkölcsi hasznát bizonyították. A speciális matematika és fizika osztályok kivételével az iskolának minden növendékét sikerült az intézet műhelyeiben foglalkoztatnia. A lakatos és háztartási műhelyek, a varroda és könyvkötészet anyagellátását folyamatosan biztosították. A varrodában 15 gépen dolgoztak a lányok és ezzel részt vállaltak a Mureşul helyiipari vállalat exporttervének teljesítésében. A fiúk a lakatosműhelyben az IAMMBA-nak végeztek hasznos munkát. A lakatosműhelyben azonban a feladatok a líceumi tanulóknak túl egyszerűek és monotonok voltak.

A továbblépés érdekében feltétlen újabb műhelyek létrehozása szükséges. Ehhez az intézet alagsorát fel kellene szabadítani, hogy a termelési-technikai gyakorlatnak korszerű helyiségeket építsenek. Ha a patronáló üzem segítsége intenzívebbé, hatékonyabbá válna, főként a Vagongyáré, amely az eddigiek során alaposan lemaradt a kevesebb lehetőségekkel rendelkező IAMMBA mögött, a modern műhelyfelszerelés esztétikai vonzásával is jobban betölthetné a munkával munkára nevelés hivatását. A párttagok felszólították az igazgató kollektívát, hogy már most kössön kollaborációs egyezményeket az üzemekkel modern, összetettebb munkálatokra, amelyek jobban megfelelnek a tanulók kori sajátságainak és szellemi színvonalának. Így az elmúlt tanév 130 000 lejes jövedelme túlszárnyalható. De az osztályfőnököknek is nagyobb nevelői ráhatással kell támogatniuk a műhelyben folyó gyakorlatot, továbbá a fizikai munka megkedveltetését. Korszerű követelmény, hogy a pályaválasztási irányítás, a megfigyelés, felmérés és következtetés fokozatain, a szülők, tanulók és nevelők szoros kapcsolatán jusson el a helyes következtetések összegezéséhez. A választási gyűlésen szó volt a nyári munka helyesebb megszervezéséről is. Az egyik felszólaló ajánlotta, hogy a Refacerea gyárban folytatott gyakorlat helyett a tanulókkal sajátíttassák el az építőipar egyes szakmáinak fogásait, ennek a növendékek és a megye gazdasági fejlődésének szempontjából is reálisabb haszna lenne.

Hamarosan az elektrotechnikai műhelyben is megkezdődik a gyakorlat, s ezzel valamelyest megközelíti az iskola a modern termelési gyakorlatról megfogalmazott követelményeket.

Mindez azonban csupán szerény kezdet. Az alkotó gondolkodásnak nemcsak a napi feladatokat, hanem a jövőt is kell látnia. Igaza van **Kelemen Dezső** érdemes tanárnak: az Országos Pártkonferencia dokumentumainak fényében ki kell dolgozni a Ioan Slavici Líceum iskolafejlesztésének konkrét tervét a következő 10—20 évre, vagy a XX. század utolsó évtizedéig. Erre az országos és megyei prognózisok is biztatnak, kiindulási alapul szolgálva.

A dialógus nem zárult le. A Ioan Slavici Líceum nevelői hivatásuk felelősségének tudatában, a pártdokumentumok következtetéseinek alkotó felhasználásával dolgoznak, hogy az intézet megfeleljen a párt által kijelölt követelményeknek, a szocialista társadalom szükségleteit kielégítő korszerű oktató-nevelő munkának.

MÓZER ISTVÁN

A pártszervezet erejét a kommunisták képezik

a Şiriai Mezőgazdaság-Gépesítési Állomáson is

Ezekben a napokban mezőgazdasági egységeink, az állami gazdaságok és gépesítési állomások minden erőt az őszi mezőgazdasági csatára mozgosítanak. A szeszélyes időjárás, az esőzések megnehezítettek a bőséges termés betakarítását — a pártszervezeteknek mindent meg kell tenniök, hogy jó szervezés, a kommunisták személyes példaadása révén megnyerjük a betakarítás nagy csatáját. Amerre csak jártunk a megyében, a községi pártbizottsági tagok, a községi pártbizottsági titkárok is mind-mind az esőtől ázott földeken tartózkodtak, ugyanúgy, mint a megyei pártbizottság tagjai; csiltörtökön Ineu körzetében Andrei Cervencovici elvtárssal, az RKP KB tagjával, a megyei pártbizottság első titkárával találkoztunk, aki személyesen irányította a munkálatokat. Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy ott, ahol a pártszervezet erős, leküzdhetők az időjárás szeszélyei.

A Şiriai Mezőgazdaság-Gépesítési Állomás párttitkárával az egység központjában találkoztunk. Hogy miért nem volt terepen? Nálunk így szervezték meg a munkát — válaszolta. Pedig gépesítési szakember, szakmája szerint is a gépeket kellene, hogy ellenőrizze, mint párttitkár pedig annak az ötvenkét kommunistának és az egész közösségnek — a munkáját, melynek tevékenységét hivatott irányítani. Kiderült azonban, hogy magára hagyták, szinte semmilyen segítséget sem kap a községi pártbizottságtól. Így történhetett meg, hogy a pártszervezetben — s erről a pártszervezet belső dokumentumai is tanúskodnak — a pártgyűléseket és a pártbizottsági gyűléseket sem tartják meg rendszeresen, az agitátorok csak papíron léteznek, gyenge az egységben a szemléltető agitáció, a gépesítési állomás központjában lévő faliújságról, most a mezőgazdasági kampány teljében, hiányzanak a cikkek. Pedig a július 13-i gyűlésen megtárgyalták a vizuális agitáció megjavításának kérdését és megfelelő határozatokat hoztak ebben az irányban; egy júliusi közgyűlésen pedig a kritikáról és az önkritikáról tartottak előadást — sajnos mindez formálisan, az élettől eléggé elszakítva történt.

Kiderült továbbá az is, hogy az itteni pártszervezet életében még számos hiányosság van. A pártbizottság titkára általában ninics jelen azokon az értekezleteken, melyeken a vezetőség a munkaközösség fontos gazdasági-társadalmi problémáit tárgyalja s így gyakran kívül marad az eseményeken.

A Şiriai Mezőgazdaság-Gépesítési Állomás kommunistái — amennyiben az időjárás ezt lehetővé teszi, — a napokban megfogják tartani beszámoló- és választási közgyűléseiket. A községi pártbizottságnak minden segítséget meg kell adnia ahhoz, hogy a közgyűlést alaposan előkészítsék s hogy a vállalat életében ez a fontos politikai esemény olyan magas kritikai szellemet jelentsen, mely lehetővé teszi az eddigi tevékenység mélyrehatóbb elemzését, a kialakuló vita során olyan határozatok meghozatalát, melyek gyökeresen megjavítják a politikai munkát, megerősítik a pártszervezetet. Emlékezzünk csak Nicolae Ceauşescu elvtársnak a júliusi Országos Konferencián elhangzott szavaira: „A szervezeti munka terén, véleményem szerint, fokozottabban törődnünk kell minden egyes pártszervezet szerepének növelésével munkaközösségében. A pártszervezeteknek mélyrehatóbban és szervezettebben kell megvitatniok az illető gazdasági-társadalmi egységet foglalkoztató problémákat — a termelés, a gazdasági hatékonyság, a tudományos kutató munka kérdéseit, bátran érvényre kell juttatni az újat, meg kell vitatniok a társadalmi kérdéseket, a munka- és életkörülményeket, a kommunisták, valamennyi dolgozó politikai-ideológiai és öntudati színvonalával összefüggő problémákat. A pártszervezeteknek nagyobb figyelmet kell fordítaniok arra, hogy a dolgozók cselekvően részt vegyenek a kollektív vezetőszervek tevékenységében, a vállalatok közgyűlésein, az egész társadalmi-politikai életben".

Bár a szokástól eltér, engedtessék meg nekünk, hogy egy furcsa kérdéssel fejezzük be cikkünket — mely megjelenése után reméljük a şiriai községi pártszervezet megfelelő felelősségérzettel elemezni fogja a problémát. Amikor Crişan Iosifot kerestük, a pártszervezet titkára elcsodálkozott. — Engem nem szoktak keresni — mondta.

Ismételjük, ötvenkét kommunista dolgozik a Şiriai Mezőgazdaság-Gépesítési Állomáson.

Olyan erő ez, mely le tudja küzdeni a nehézségeket.

Hiszen a párt emberekből áll, a pártszervezet erejét a kommunisták képezik.

Véleményünk szerint a hamarosan sorrakerülő beszámoló- és választási közgyűlés olyan alkalom, mely fordulópontot kell hogy jelentsen az itteni pártszervezet életében.

K. S.

SZÓT KÉREK

— emelik fel a kezüket százan és százan az alapszervezetekben most folyó beszámoló- és választási közgyűléseken, hogy elmondják véleményüket közösségük életéről, arról, hogyan képzelik el a holnapi jobb munka menetét. Ott ülök az utolsó padsorok egyikében — textilgyári munkások, munkásnők között, s a felszólalókat figyelem. Aztán mintha hiányérzetem támadna. Nem, nem tudom még mi okozza, magamba kutatom, hogy miért érzek ezen a munkaközösség számára oly fontos értekezleten valamiféle harmóniahiányt, valami olyasmit, aminek talán másképpen kellene történnie. Aztán lassan-lassan rájövök, hogy az előítéletek árnyéka kísérti a gyűlést. A padsorokban — megszámoltam — huszonegy nő és mindössze hét férfi ül, kinn, az elnökségi asztal mögött mégis fordított az arány. Helyzeti energia? A szokás hatalma? Bizalomhiány? — tűnődöm, s aztán a felszólalókat, a szótkéréket is próbálom — a helyzet követeli meg ezt, — nemek szerint felosztani. Bizony, a férfiak itt is többségben vannak, pedig hát — ismétlem, a munkaközösség számát tekintve inkább női jellegű. S míg magamban tűnődöm, az okokat próbálom kutatni és magyarázgatni, megkezdődik a választás. Egymás után emelkednek a kezek a magasba, s mit ad az élet igazsága, az új vezetőség többségében lányok és asszonyok kerülnek.

Igazság szolgáltatott tehát — írom fel jegyzetfüzetembe, s tovább figyelem az arcokat. Aztán ismét előveszem a töltőtollat és még néhány szót írok jegyzeteimhez.

Azt, hogy megszűntek az előítéletek.

KILIN SÁNDOR

1972. október 14.,
Szombat

Napkelte 6.29, napnyugta 17.33 órakor. Az évből eltelt 288 nap, hátra van még 78.

Dokumentumfilmek

DACIA: Dokumentumfilm. Temperamentumok. Út félárnyékban (r) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45); STUDIO: Dokumentumfilm. Tudományos láthatár. Nikoletina Bursac (j) (10, 12, 14, 16, 18, 20); MUREŞUL: Dokumentumfilm. A primitiv ember művészete. Aldott állatok és gyermekek (am) (10, 12, 14, 16, 18, 20); IFJUSAGI: Dokumentumfilm: Lunohod I. Félix és Otilia (r) (11, 16, 19); PROGRESUL (Ujarad): Dokumentumfilm: A festészet felfedezése. A nagydij (am) (16, 19); SOLIDARITATEA (Gáj): Dokumentumfilm: Trák-géta képek. A zenekar-ember (f) (17, 19), CFR (Grădiște): Dokumentumfilm: Szivrilmusok. És akkor valamennyit halálra itéltem (r) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MUSORA

LIPPA: Hárman Virginiából (am); INEU: Ma este a családban táncolunk (r); CHIŞINEU CRIŞ: Kaland a Fekete-tengeren (r); NAGYLAK: Osceola (NDK); KURTOS: Támogassátok a seriffet (am); PANKOTA: Kaland az Ontarion (fr); SEBES: Simon Bolivar (sp); SZENTANNA: Az incidens (am); PECSKA: Dél csillaga (am); SIRIA: A második év vőlegényei (fr); VINGA: Az ugrás (fr); BUTTYIN: BD a hegyekben és a tengeren.

Televizió

Szombat, október 14.

9.00 Telex. 9.05 Színház. Gogol: A kártyázók. 10.00 Háziasszonyoknak.. 10.15 Kommentár 40 címerről — Bihar megye (ismétlés). 10.35 Enciklopédia. 11.20 Történelmi utak (ismétlés). 11.35 Szórakoztató műsor. 12.15 Híradó. 12.30 Románia—USA Davis Kupa döntő: páros. 16.30 Német nyelvű adás. 18.15 Ritmus, fiatalság, tánc. 19.00 Képzőművészeti adás. 19.15 Hirdetések. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Műsorismertetés. 20.05 Enciklopédia. 20.50 Folytatásos film: Mannix. 21.40 Szórakoztató műsor. 22.35 Híradó. 22.50 A hét sportesményei.

Színház

Szombaton, október 14-én 19.30 órakor: Act venetian (A bérlet).

Vasárnap, október 15-én 10 órakor Act venetian (a Népi Egyetem számára), 15.30 órakor: Simple coincidente, este 19.30 órakor: Act venetian (B bérlet).

Hangverseny

Az aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap, 1972 október 15-én 11 órakor és hétfőn, október 16-án 20 órakor a Kultúrpalota nagytermében szimfonikus hangversenyt tart.

Vezényel: Nicolae Brânzeu. Közreműködik: Kiss Gyula (Magyar Népköztársaság) zongoraművész.

Műsoron: R. Wagner: Tannhäuser nyitány. W. A. Mozart: C-moll zongoraverseny. Köcheljegyzék 491. N. Brânzeu: Első szimfónia.

Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál kaphatók.

Időjóslás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: ma, október 14-én változó idő, jobbára felhős égbolttal és helyi esővel. Mérsékelt, időközönként megélénkülő nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5 és 10, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 13 és 20 fok között váltakozik.

A következő két napon is változó, esőre hajló idő várható. A hőmérséklet lassan csökken.

Tájékoztató

Szerkeszti: BÁLAJ KATALIN

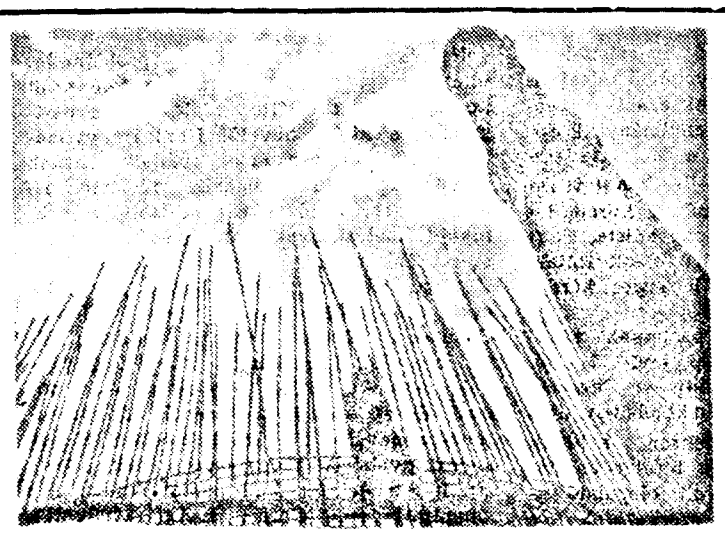

ÉPITENEK

Új bélyegek

Már kaphatók a nagyposta épületében lévő szaküzletben a legújabb bélyegújdonságok: az 1972-es Müncheni Olimpiasorozat (6 értékű, ára 11.55 lej) és az Ezeréves Szatmár bélyegkiadvány (egyetlen érték, ára 0,55 lej).

A CEC hírei

A kamatozó és autónyereményes takarékbetétkönyvek harmadik évnegyedi sorsolására Bukarestben kerül sor, október 27-én. Ez alkalommal 477 Dacia 1300-as, Moszkvics 408, Dacia 1100 és Skoda 100 S személygépkocsi talál gazdára.

★

A házépítési takarékkönyvek, valamint a turista CEC-betétkönyvek harmadik negyedévi sorsolásának időpontja október 25. Az előbbinél 19 (40 000, 20 000 és 15 000 lej értékű) nyereményt sorsolnak ki, míg az utóbbinál 55 külföldi kirándulást (Párizsba, Olaszországba, Athénbe, a Szovjetunióba.)

Szolgálatos gyógyszertár

Vasárnap az Avram Iancu téri 71-es gyógyszertár teljesít szolgálatot, egészen hétfő reggelig. Telefon: 140-38.

Tegnap este a Nagyváradi Állami Szinház magyar tagozata országos bemutatón nagy sikerrel játszotta az aradi színházban Mesterházi Lajos A tizenegyedik parancsolat című darabját.

Lottó

A lottó október 13-i húzásának nyerőszámai:

I. 13 25 78 69 11 87 3 81 75
II. 68 85 58 64 33 51 22

(A között számok tájékoztató jellegüek).

Figyelem!

Felhívjuk mindazok figyelmét, akik megfeledkeztek eleget tenni az állammal szembeni honpolgári kötelességüknek, és még nem egyenlítették ki a házadót, a bérleményekből származó jövedelmekre kirótt illetéket és az ADAS biztosítási összeget, hogy a fizetési határidő szeptember 30-án lejárt. Mindegyik azóta eltelt nappal növekszik a kamat, amelyet nem fizetés esetén szabnak ki a késlekedőkre.

A néptanács adó- és illetékosztályának új székhelye a Republicii út 79 szám alatt van. A napi program: 7.30 órától 11 óráig, míg kedden és pénteken délután 17—19 óra között is a lakosság rendelkezésére áll.

POSTALÁDA

VITALIE MUNTEANU, SEBES. Kérjük, járuljon hozzá továbbra is a lapunk által meghirdetett verseny második szakaszának sikeréhez. Mindig szívesen fogadjuk Sebes városáról szóló riportjait, tudósításait.

BAUMANN ÉVA, PANKOTA. A „kis pankotai híd"-dal kapcsolatos észrevételt Nyitott szemmel rovatunkban közöltük, de — miként leveléből megtudtuk — a néptanács nem intézkedett ebben az ügyben. Talán nem vette észre a bírálatot? Átiratban hívjuk fel a figyelmét, hogy észre kell venni... Levelében a mellékutcák közvilágítására, valamint arra is kitér, hogy mennyire folyamatos a termelő munka az IJIL pankotai egységében. Ezzel a kérdéssel helyszini kiszállásunk alkalmával kívánunk foglalkozni, amelyre rövidesen sor kerül.

S. I.

A Crişan utcában lévő fogászati rendelőben minden éjszaka szakorvos teljesít szolgálatot, úgyszintén vasárnapokon is.

Ne szólj szám..?

Banális történettel kezdem. Az egyik zöldség- és gyümölcsboltban tobben is vártak sorukra, amikor egy jól öltözött úr néhány előtte álló feje és válla fölött átnyúlva, kiválasztotta a még meglévő kilónyi almából a legszebbeket. Mérlegre dobta. Az elárusitónő kézségesen kiszolgalta. Mielőtt elment volna, valaki szóvá tette ezt a furcsa eljárást, de az „önkiszolgáló" rövid, de éles szóváltás után ezzel torkolta le: „Ha nem tetszik az ami még ott maradt, ne vegye meg!" S aztán mint, aki jól végezte dolgát, elment, elegánsan, fellartott fejjel.

A legfurcsább az volt az egészben, hogy az elárusitónő egy szót sem szólt. Meg is jegyezték, „hogyhogy maga mindezt elnézte?" A válasz meghökkentő volt:

— Próbáltam volna én szembeszállni, velem nem bánt volna ilyen udvariasan, ismerem én ezt az embert.

— De hiszen magának

Jegyzet

törvényadta joga van védeni a munkahelyét.

Erre egyet legyintett s aztán az egész el volt intézve. S ez az, ami meggondolkoztatott, hiszen ilyesmi nemcsak a zöldségboltban történik. A társadalom biztositja a jogokat és mi nagyon sokan nem élünk vele, nem használjuk fel, vagy nem követeljük meg kellő erellyel és határozottsággal ezeknek a tiszteletben tartását.

S a példákat hosszan lehetne sorolni a szakszervezeti és más gyülésektől az iskoláig, a közúti közlekedéstől a szinházig, moziig.

Megvannak a törvénybe iktatott jogok, jogok, amelyekkel méltán büszkélkedhetünk ország-világ előtt, mert ezek a szocializmus nagyszerű vivmányai, de mit érnek, ha nem élünk velük, ha nem öntünk életet beléjük, ha kézlegyintéssel türjük, hogy egyesek, még ha olyan kevesen is, ne tartsák tiszteletben azokat. Mindezek elmulasztásával egész társadalmunk lesz egy színnel szegényebb, s mi valamennyien, akarva-akaratlanul is, társadalmi kötelességünk teljesítésével maradunk adósok.

Pedig ezt az adósságot törleszteni kell!

PETERFI ÁRPÁD

NYITOTT SZEMMEL

Telefonszámok, hol vagytok?

Ki ne örülne annak, hogy amikor sürgősen akar közölni valamit, ott a közelében a nyilvános telefont E kis készülék jelentősége csak fokozódik, ha közügy érdekében használjuk. Ezért igen helyénvaló volna, ha mielőbb kifüggesztenék legalább a tűzoltó-csoport, a milícia és a mentőszolgálat fontos ügyben felhivható számait. Erre gondoltunk, amikor azt láttuk, hogy például az Arenei, az Avram Iancu, az UTA-téren és másult (vendéglőkben, mozikban stb.), vagy a régi, a „négyszámjegyes időszakból" maradt számok diszelegnek, vagy még ezek sem.

Gyalog mentünk Újaradra

Gyalog mentünk, méghozzá nem is kevesen, mert az Arenei térről utazni szándékozó több mint száz embernek sem a 31 AR 1385, sem a 31 AR 1384 sem a 31 AR 1187 rendszámú autó vezetője, sem pedig az indítóállomás diszpecsere nem volt hajlandó a kérését teljesiteni a zuhogó esőben. Helytálló ugyan az a válaszuk, hogy esős időben ezen a szakaszon sokkal több utas gyül össze, mint máskor és másult. (Jó idő esetén számosan önként vállalkoznak arra, hogy gyalog menjenek át a javítás alatt álló régi híd járdáján). De hogy miért „esik ki" a menetrendből egy-egy járat akkor is, amikor szó sincs autódefektről, arra nincs és nem is lehet elfogadható magyarázat. De nem is magyarázatra, hanem arra van szükség, hogy ilyesmi többé ne forduljon elő.

Miért kell két helyen is megszámolni a pénzt?

A villamosok és a városi érdekeltségű buszok jegykezelői beviszik a begyült összeget az UTA pénztárába. Ez idáig a legnagyobb rendjén is volna. Csakhogy az átvevő pénztárosok nem hajlandók átvenni az aprópénzt. Kérdésünkre a 47-es és a 48-as villamosok jegykezelői ezt válaszolták: „Valószinű, azért járnak így el velünk, mert nem akarnak az 5 és 15 banisokkal bibelődni". Ennek viszont az a hátulütője, hogy a jegykezelőknek előbb el kell vinniük a sok aprópénzt máshova, hogy nagyobb pénzegységekre váltsák be. Igy hát két helyen is meg kell szamolni a pénzt, s két ember (az átadó és az átvevő) mellé egy harmadikat is be kell vonni a „műveletbe". Ugy látszik, aki kitalálta ezt az eljárást, annak nem drága — a más ideje!

Öt perc kikapcsolódás

VÍZSZINTES. 1. Előtt. **8. Kiváló magyar elektromérnök, a telefon továbbfejlesztése terén szerzett maradandó érdemeket. 10. Német feltaláló, 1807-ben elkészítette a róla elnevezett motort.** 12. Maganhangzók. 14. Mutatószócska. 15. Láng Róbert. 17. Mi — németül. 18. Tudományág. **21. A helikopter feltalálója.** 23. Külföldről behoz.

FÜGGŐLEGES: 2. Üres láp. 3. Hal! — románul. **4.** Sir betüi. 5. „A" káposztafajta. 6. Vizinövény. **7.** Lángész **9. Amerikai orvos, a telefon egyik feltalálója.** 11. Irodalmi műfaj. 13. Vissza: sziget. 16. R-rel a végén, férfinév. **17. Angol gépészmérnök (1736—1819), a gőzgép feltalálója.** 19. G.S.P. 20. Betegség. 22. Feltételes kötőszó (ékhiba).

BEKÜLDENDŐ: vizszintes 8, 10, 21 és függőleges 9 17

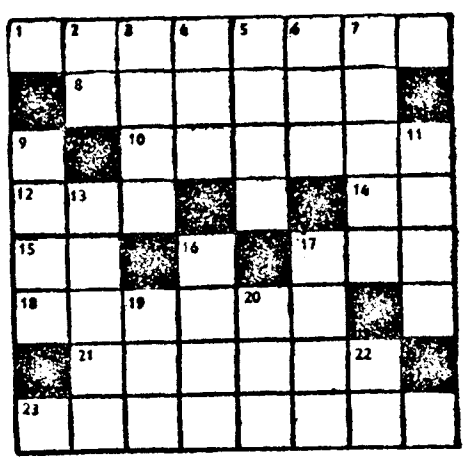

HELYES MEGFEJTÉS (október 8): Einstein, Perrin, Planck, Lebegyev, Bohr, Boole.

Plenáris ülést tartott a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetségének Központi Tanácsa

Október 13-án plenáris ülést tartott a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetségének Központi Tanácsa.

Emil Bodnaraş elvtárs, a pártvezetőség megbízásából jóváhagyás végett az RSZÁSZ Központi Tanácsának plénuma elé terjesztette az RKP KB Végrehajtó Bizottságának azt a javaslatát, hogy a kormányban kapott új megbízatására való tekintettel Virgil Trofin elvtársat mentsék fel az RSZÁSZ Központi Tanácsának elnöki tisztségéből és az RSZÁSZ Központi Tanácsa Végrehajtó Bizottságának tagjai sorából.

Az RSZÁSZ Központi Tanácsának plénuma egyhangúlag jóváhagyta a javaslatot.

A plénum az RKP KB Végrehajtó Bizottságának javaslata alapján elhatározta, hogy Mihai Dalea elvtársat, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagját beválasztja az RSZÁSZ Központi Tanácsába és Végrehajtó Bizottságába és megválasztja a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetsége Központi Tanácsának elnökévé.

A plénum Constantin Mîndreanu elvtársat, az RSZÁSZ Központi Tanácsa politikai és kulturális-nevelő tanácsának elnökét megválasztotta az RSZÁSZ Központi Tanácsának titkárává.

Záróbeszédet Mihai Dalea elvtárs, a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetsége Központi Tanácsának elnöke mondott.

A KISZ KB plenáris ülése

A KISZ KB október 13-án, pénteken plenáris ülést tartott. A plenáris ülés egyöntetűen magáévá tette az RKP KB Végrehajtó Bizottságának ajánlását és elhatározta, hogy felmenti Dan Martian elvtársat, a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának első titkári tisztségéből, mivel más megbízatást kap. A plenáris ülés elhatározta, hogy Ion Traian Ştefănescu elvtársat a KISZ KB első titkárává választja.

A plenáris ülés vitáját berekesztő beszédében, Gheorghe Pană elvtárs, az RKP KB Állandó Elnökségének és Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára hangsúlyozta, milyen nagy felelősség hárul az ifjúságra a X. kongresszuson és a párt Országos Konferenciáján hozott határozatok megvalósításában, Nicolae Ceauşescu elvtársnak a Kommunista Ifjúsági Szövetség tevékenysége gyökeres megjavítására vonatkozó útmutatásai megvalósításában.

Hírünk külföldön

MOSZKVA — Laurenţiu Duţă, az Agerpres tudósítója jelenti:

Krasznodarban megnyílt a Románia, a turizmus hazája című kiállítás.

A megnyitó ünnepségen beszédet mondott Dmitrij Nyikolcsuk, a krasznodari Városi Szovjet Végrehajtó Bizottságának elnöke, Jurij Voroncov, az OSZSZSZK Minisztertanácsa mellett működő Turisztikai Vezérigazgatóság kollégiumának tagja, valamint Ion Murg, a moszkvai román nagykövetség titkára.

■

PRÁGA — Constantin Prisăcaru, az Agerpres tudósítója közli:

A brnoi Művészeti Házban felavatták a XX. századbeli román képzőművészet című kiállítást, amelyet előzőleg csaknem két hónapon át a csehszlovák fővárosban rendeztek meg.

A kiállítás három tagozata — képzőművészet, szobrászat, díszítőművészet — a második világháború előtti képzőművészek és a jelenkori legismertebb alkotók reprezentatív munkáit mutatja be.

Az ünnepélyes megnyitáson részt vettek a helyi párt- és állami szervek képviselői, a brnoi művészeti és kulturális élet képviselői.

A román képzőművészeti tárlat november 5-ig lesz nyitva.

■

KOPPENHÁGA (Agerpres).

Román műsoros estet rendezett csütörtökön a Dánia—Románia Társaság. Linne-August Linneman író romániai élményeiről, népünk történetéről és kultúrájáról, a szocialista építőmunka eredményeiről tartott előadást. Utána két román dokumentumfilmet vetítettek. Az előadás és a filmek tetszést arattak.

■

LIMA (Agerpres).

A limai Magdalena del Mar kerület szövetkezeti székházában fényképkiállítást avattak fel, amely bemutatja országunk ipari, mezőgazdasági, művészeti és kulturális fejlődését. A megnyitó után román dokumentumfilmeket mutattak be.

Willy Brandt beszéde az SZDP rendkívüli kongresszusán

BONN — Vasile Erişu, az Agerpres különtudósítója közli:

Willy Brandt szövetségi kancellár, az SZDP elnöke beszédet mondott a nyugatnémetországi Szociáldemokrata Párt dortmundi rendkívüli kongresszusán. Brandt többek között hangoztatta: november 19-én (ekkor kezdődnek az előrehozott általános választások) „az a kérdés merül fel, hogy folytatódjék-e a békére, biztonságra és reformokra irányuló következetes politika, vagy pedig veszélyeztessük ezt a politikát". Meg kell akadályozni a tegnapi politikai erőket abban, hogy a következő években elgáncsolják ezt a politikát — hangsúlyozta Brandt.

A jelenlegi kormány által kezdeményezett és folytatott külpolitikai irányvonalról szólva, Willy Brandt ezeket mondotta: „A megértésre és a béke aktív biztosítására irányuló politikánk elsőrendű fontosságú helyet foglal el a jelenlegi választási vitában. A Kelet és Nyugat együttműködését az államok között kell megszervezni ahhoz, hogy a béke megszilárduljon". Ezután Brandt úgy értékelte, hogy „az NSZK szintén jól és aktívan kivette részét abból a fejlődésből, amely felé a világ reménysége irányul". Brandt állást foglalt a nyugati országok közös és szolidáris gazdasági- és külpolitikája mellett majd hangsúlyozta, hogy ezt a politikát párhuzamosan kell folytatni összeurópai szinten a megértés és a konkrét megállapodások politikájával, hogy ilyképpen létrejöjjön a jószomszédság és az együttműködés kontinense.

„Igen fontos az is, hogy a két német állam normalizálja kapcsolatait. A jelenlegi történelmi időszakban, a kellő időben ebben az irányban tevékenykednek, hogy ne gördítsenek akadályt az európai és a világpolitika útjába".

A kancellár a továbbiakban a nyugatnémet—kínai kapcsolatok normalizálásának fontosságát méltatta. Ez a lépésünk is megfelel 1969 októberi kormánynyilatkozatunk szellemének. „Mostantól kezdve a nagy kínai néppel fenntartott kapcsolataink, miután újból kormányszintre emeltük őket, mindkét fél érdekeit és a világbéke megőrzésének érdekeit fogják szolgálni". A kancellár ebből az alkalomból is méltatta a nyugatnémet—szovjet, illetve a nyugatnémet—lengyel szerződés megkötésének jelentőségét, s kijelentette, e szerződéseket a továbbiakban is valóra kell váltani.

A Venus bolygó talaja

A Szovjetunióban közzétették a Venus—8 űrszonda kutatásainak végleges eredményeit. Mint ismeretes, az automata készülékekkel ellátott szonda a leszállás alkalmával különböző méréseket végzett a Venus légkörében, felszínén. Az adatok szerint a leszállás helyén a talaj 4 százalék káliumot, 0,0002 százalék urániumot és 0,00065 százalék thoriumot tartalmaz. A radioaktív elemek aránya tehát eltér a kristályos holdkőzetekétől és a földi gránitokéhoz hasonlít. Ez arról tanúskodik, hogy a kristályos kőzet magas légkörnyomás és hőmérséklet hatása alatt ismét megolvadt és szerkezetileg módosult. A kőzet szivacsos szerkezetű. Az űrszonda méréseiből ugyanakkor kitűnik, hogy a bolygó forgásával egyirányú légáramlás tapasztalható nagy magasságban. A bolygó felett 45 kilométer magasan a szél sebessége 180 kilométer óránként, a felszín közelben pedig óránként 7,2 kilométer.

Albánia NK kormányának nyilatkozata az USA vietnami agressziójáról

TIRANA (Agerpres).

Albánia Népköztársaság kormánya nyilatkozatban fejezte ki mély felháborodását a Vietnam DK fővárosa elleni október 11-i amerikai bombatámadással kapcsolatban, amelyben megsebesült Albánia NK hanoi ideiglenes ügyvivője és a nagykövetség egy más tagja — közli az ATA.

Albánia NK kormánynyilatkozata követeli, hogy az USA azonnal szüntesse be Vietnam DK elleni bombatámadásait, vessen véget vietnami agressziójának és vonja ki haladéktalanul csapatait Dél-Vietnamból.

Innen-onnan

Léghajón az Északi-sarkra

Hetvenöt esztendő után a 34 éves Ola Kalvatn megpróbálja elérni az Északi-sarkot. Tulajdonképpen a svéd Solomon August 1897-ben történt kísérletét kívánja megismételni. Mint ismeretes, Solomon August The Eagle nevű kormányozható léghajója a Spitzbergák közelében járt szerencsétlenül. Ola Kalvatn kijelentette az újságíróknak, hogy egy 20 méter magas és 10 méter átmérőjű Piccard AX—6 léghajón indul útnak.

Kivándorlás

A kormányintézkedések ellenére folytatódik a tudományos személyiségek nagyszabású kivándorlása a latin-amerikai országokból. A rekordot Mexikó tartja: az utóbbi két esztendő alatt nem kevesebb mint 12 000 főiskolai képzettségű szakember hagyta el az országot és telepedett le elsősorban az Egyesült Államokban. Utána következik Argentina 1459 szakemberrel, Kolumbia 1182-vel és Brazília 483-mal.

Írástudatlanság

Hatezer esztendővel az írás feltalálása után a földkerekség lakosságának egyharmada és a latin-amerikai lakosság körülbelül 24 százaléka írástudatlan. Latin-Amerikában több mint 36 és fél millió ember nem tud írni, olvasni. Haitiban az írástudatlanság meghaladja a 80 százalékot, Kolumbiában a tankötelés gyermekek 63 százaléka nem járhat iskolába. Mexikóban a parasztgyermekek körülbelül fele iskola és tanerőhiány miatt nem részesülhet oktatásban.

Különleges kenyér

A valenciai (Dél-Franciaország) Agronómiai és Élelmiszertechnológiai Intézet új készítményének köszönhetően a kenyértésztát csak öt percig kell keleszteni. Az újfajta kenyér azonban egyelőre 20 százalékkal drágább a szokásosnál.

„Másodrendű" emberek...

A New York-i Manhattan-negyed legszegényebbjei a négerek és a portoricoiak — állapítja meg a New York Times. A negyed lakosságának 28 százalékát kitevő portoricoiak és 20 százalékát kitevő négerek jövedelme a hivatalosan megállapított létminimumnál is alacsonyabb; Manhattan többi lakosa jövedelmének csak kétharmadát éri el. Ami az oktatást illeti, a négerek és a portoricoiak a társadalmi „ranglista" csaknem azonos fokán állnak. Adatszerűen ez azt jelenti, hogy 25 éves korban csak minden harmadik négernek és csak minden ötödik portoricoinak van középiskolai végzettsége.

Postások rekord teljesítménye

Az angliai Rochdalle városka postásai valóban minden elismerést megérdemelnek. Nemrég történt, hogy valaki sürgős levelet írt fivérének, de a címet elfelejtette, s ezért a borítékra az alábbi — rövidnek nem mondható — magyarázatot írta: „A. M. Houlden (címet elfelejtettem), de biztosan Greenacres-ben él. Lakása mellett egy kiskocsma van, amelynek cégtáblájára ez van írva: „Utcasarki temető". (Azért nevezték el így, mert a temető mellett van). Meglehet, hogy közben megváltozott a cégtábla, dehát a tulajdonosnak van telefonja, bár a számát nem tudnám megmondani. Tony fia a Mitchelles cégné dolgozik, autója van, de nem tudom, milyen márkájú".

A levél 24 órán belül eljutott a címzetthez!

Új geodéziai eszköz

A szovjet tudósok megállapították, hogy a lézer geodéziai eszközként is felhasználható. Az ország területén 30 kutatóállomást látnak el lézerkészülékkel. Ezek részt vesznek a kontinensek vándorlását tanulmányozó nemzetközi programban. A lézersugarakat 7 műhold felé irányítják, amelyeket 1964 és 1970 között lőttek fel. Valószínűleg felbocsátanak egy újabb lézertükörrel felszerelt műholdat. Ennek segítségével pontosan mérhető majd a Föld forgása, a sarkok eltolódása stb.

Zeppelin

A Ruhr-vidék fölött gyakran látni a világháború utáni első nyugatnémet kormányozható léghajót, a „Repülő muskétás"-t. Hossza 60 méter, átmérője 15 méter és 7 utas szállítására alkalmas. Meghajtására két Rolls-Royce motor szolgál. A 240 lóerős motorok 1 500 méter magasságban átlag 100 kilométeres óránkénti sebességet biztosítanak. A léghajót héliummal töltötték, külső felületére pedig 5 000 színes villanykörtét szereltek.

Fekélygyógyító vitamin

A szovjet kutatók nemrég új vitamint fedeztek fel, amely 30—40 napon belül gyógyítja a gyomorfekélyt. Az U-vitaminnak nevezett készítmény a gyomor és a belek nyálkahártyájára gyakorolt jótékony hatáson kívül, gyógyítja a véredényi zavarokat és a bőrbántalmakat is.

Új irányzatok a műtrágya felhasználásában

A műtrágyagyártás újabb irányzatai közé tartozik a nagyobb hatóanyag-koncentráció és az összetett műtrágyák nagyobb arányú gyártása. A műszaki haladás lehetővé tette az önköltség jelentős csökkentését és ezáltal a termelés gyors növelését. Jelenleg olyan üzemeket építenek, amelyek naponta 1 000 tonnát meghaladó ammónlát, foszforsavat, karbamidot, ammóniumnitrátot, ammóniumfoszfátot és kálisót állítanak elő.

ENSZ

Küldöttünk felszólalása a szociális és humanitárius bizottságban

NEW YORK — Corneliu Vlad, az Agerpres különtudósítója közli:

Az ENSZ-közgyűlés 27. ülésszaka az általános politikai vita befejezése után megkezdte a különböző napirendi pontok megvitatását. A munkálatok plenáris üléseken és a bizottságokban folytatódnak.

A szociális és humanitárius bizottság a faji megkülönböztetés minden megnyilvánulási formájának felszámolásáról szóló napirendi pontot tárgyalja. A vitában felszólalt N. Ropoteanu román küldött. Kijelentette, hogy az Afrika déli részében folytatott rasszista, apartheid-politika nemcsak az e politikának alávetett népeket érinti, hanem károsan hat az egész afrikai kontinensre, az egész nemzetközi életre is.

A román kormány a legkategórikusabban elítéli a DAK és Rhodesia kisebbségi rendszereinek apartheid-politikáját, faji megkülönböztetési praktikáit, elítéli az Afrika déli részén élő népek gyarmati kizsákmányolását, mert elveinek megfelelően szilárdan ellenzi az erőszak politikáját, valamelyik nép más nép feletti uralkodását, mert a román nép szolidáris a külföldi uralom, a kolonializmus és a neokolonializmus ellen harcoló összes népekkel.

Az USA légiereje intenzíven bombázza a VDK területét

HANOI (Agerpres).

Amint a VNA hírügynökség jelenti, október 12-én Vietnam DK Külügyminisztériumának szóvivője közölte, hogy az Egyesült Államok továbbra is intenzíven bombázza az ország különböző városait és más sűrűn lakott övezeteit, a többi között B—52-es stratégiai bombázókat is bevet. Ezek az akciók — mutat rá a szóvivő nyilatkozata — súlyosan sértik Vietnam DK szuverénitását és biztonságát, valamint az amerikai kormánynak azt az 1968-as kötelezettségvállalását, hogy feltétel nélkül megszünteti Vietnam DK bombázását. Az Egyesült Államok tehát továbbra is fegyveres erővel szeretné rákényszeríteni a vietnami népet tárgyalási feltételeinek elfogadására.

Vietnam DK külügyminisztériuma erélyesen elítéli az amerikai kormányzatot e háborús akciókért, és követeli, haladéktalanul vessenek véget a bombatámadásoknak, a kikötők elaknásításának és zárlatának, a Vietnam DK szuverenitása és biztonsága ellen irányuló összes többi akciónak.

Nyilatkozat az amerikaiak Kambodzsa elleni akcióiról

PEKING (Agerpres).

A kambodzsai királyi nemzeti egységkormány külügyminisztériumának szóvivője október 12-én nyilatkozatot tett közzé, s ebben elítélte Kambodzsa területének amerikai bombázását — jelenti az Új Kína hírügynökség.

Amint a nyilatkozat rámutat, a Pnom Penh-i kormány súlyos veszteségeket szenvedett az összes harctereken, főként az 1. számú és az 5. számú országút mentén, a főváros környékén sőt a fővárosban is.

Az USA szeptember 27-én B—52-es bombázókat vetett be a Lon Nol-csapatok támogatására, bombázta a gumiültetvényeket Kompong Cham tartományban és Kambodzsa számos más övezetében. A nyilatkozat és számos nyugati hírforrás szerint e bombatámadások során 88 kambodzsai lakos életét vesztette, több falu teljesen elpusztult. Szeptember utolsó négy napján egyébként az amerikai bombázók Kambodzsa északkeleti vidékein hatalmas övezeteket támadtak.

A kambodzsai nemzeti egységkormány — hangzik a nyilatkozat — a legszigorúbban elítéli az USA törvénytelen akcióit Kambodzsa s népe ellen, s felhívja az összes béke- és igazságszerető kormányokat és népeket, követeljék az Egyesült Államoktól kambodzsai agressziós háborújának azonnali megszüntetését.

A VII és a VIII. oldalt FRISS PANIÁN IVÁN szerkesztette

Salvador Allende chilei elnök beszéde

SANTIAGO DE CHILE (Agerpres).

Salvador Allende, Chile Köztársaság elnöke rádiótelevízió-beszédet mondott, kijelentve, hogy a reakciós elemek mesterkedései folytán az országban feszültté vált a helyzet. Az államfő megerősítette kormányának azt az elhatározását, hogy mindent megtesz a chileiek összecsapásának megelőzéséért, és felszólította az ellenzéki erőket, jól fontolják meg minden akciójuk lehetséges következményeit. Az elnök ezzel egyidejűleg együttműködésre szólította fel a lakosságot, a fegyveres erőket és a rendőrséget a rend és a nyugalom megőrzéséért. Befejezésül az államfő újból hangsúlyozta, hogy kormánya törvényesen fog eljárni és valóra váltja programját.

A Prensa Latina jelentése szerint a baloldali erők koalíciójában részt vevő pártok és a Chilei Dolgozók Egységes Központja felszólította a népet és a szakszervezeteket, legyenek éberek a jobboldali erők mesterkedéseivel szemben.

Hector Bravo Munoz tábornok, a Santiago tartományi sürgősségi övezet főnöke megtiltotta a nyilvános összejöveteleket és a rémhírterjesztést. A chilei belügyminiszter rémhírek terjesztése miatt Antofagasta északi tartományban megszüntetett három rádióleadót — írja a Prensa Latina.

A brit konzervatív párt évi konferenciája

LONDON — Nicolae Plopeanu, az Agerpres tudósítója közli:

A konzervatív párt évi konferenciája pénteken délután megvitatta az Anglia közös piaci belépésével kapcsolatos kérdéseket. Alec Douglas Home külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Anglia, a Közös Piac tagjává válva, igyekezni fog „pozitív kezdeményezéseket tenni", ahogyan azt a konferencián elfogadott határozat is megkívánja. A brit külügyminiszter hangoztatta, hogy tárgyalásokat kell folytatni a Kelet-Európával való szorosabb kapcsolatok létrehozásáért. „Ez egy bölcs politika — mondotta —, mivel Európában a Kelet és a Nyugat szemben állásának körülményei között nem valósítható meg az igazi béke és jólét".

HANOI (Agerpres).

Vietnam DK Külügyminisztériuma tiltakozó nyilatkozatot tett közzé azzal kapcsolatban, hogy a saigoni rezsim ellenséges magatartást tanúsít a vietnami Nemzetközi Felügyelő és Ellenőrző Bizottság indiai tagjával szemben és nem ismeri el elnöki minőségét. Mint már jelentettük, a saigoni hatóságok nem hosszabbították meg az indiai képviselők vízumát, s így a küldöttség kénytelen volt elhagyni Saigont, a bizottság hivatalos székhelyét. A saigoni hatóságok magatartása — hangsúlyozza a tiltakozó nyilatkozat — súlyosan sérti a Vietnamra vonatkozó 1954. évi genfi egyezményeket.

A nyilatkozat követeli a saigoni hatóságoktól, vállaljanak felelősséget a nemzetközi bizottság tagjainak biztonságáért, s tegyék meg a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy a bizottság normálisan működhessen Saigonban, ott, ahol székhelyét kijelölték.

Jemen AK — Jemen DNK

Megállapodás jött létre a tűz beszüntetéséről

ÁDEN (Agerpres).

Az Arab Liga közvetítő bizottságának Ádenben kiadott nyilatkozata szerint Jemen Arab Köztársaság és Jemen Demokratikus Népi Köztársasága között megállapodás jött létre a tűz beszüntetéséről és a katonai erők visszavonásáról a határtól 10 kilométer mélységben az észak-jemeni, illetve a dél-jemeni terület belsejébe, közli a Reuter és a France Presse. Az Arab Liga közvetítő bizottsága, amelyet Szelim Al Yafi főtitkár-helyettes vezetett, megbeszéléseket folytatott Ádenben és Szanaában a két ország államelnökével és miniszterelnökével és más hivatalos személyiségeivel. A megbeszélések során megvizsgálták a két ország határán folyó harcok megszüntetésének módozatait.

A nyilatkozat szerint az ádeni és a szanaai kormány megállapodott, hogy kerülni fog minden csapatösszevonást, ami a harcok kiújulásához vezethet. Az Arab Liga békéltető bizottságának nyilatkozata szerint Jemen Arab Köztársaság és Jemen Demokratikus Népi Köztársasága október 21-én elküldi megbízottait az Arab Liga kairói főhadiszállására, hogy megvizsgálják a tartós béke biztosítását a két állam határán.

LEGFRISSEBB HÍREINK

Bangladesh Köztársaság kormánya csütörtökön az Alkotmányozó Gyűlés elé terjesztette az új alkotmány-tervezetet, amelyet egy különbizottság dolgozott ki. A tervezet előírja az összes faji, vallási és kasztszerinti megkülönböztetések eltörlését. Az általános választásokat ötévenként tartják, a köztársasági elnököt a parlament választja, a miniszterelnököt pedig az elnök jelöli ki.

Az Alkotmányozó Gyűlés csütörtök délelőtt Muzsibur Rahman miniszterelnök jelenlétében nyílt meg.

Az 1970 decemberi választásokon az Awami Liga képviseletében 469 képviselőt választottak ebbe a gyűlésbe.

Az ENSZ apartheid-különbizottsága nemrég jelentést tett közzé, amelyben vázolja, hogy a dél-afrikai börtönökben milyen embertelenül és brutálisan bánnak a foglyokkal, nevezetesen azokkal, akik a pretoriai kormány fajvédő politikája ellen harcolnak. A bizottság által összeállított listán több mint 130 olyan személy neve szerepel, akivel a dél-afrikai rendőrség rendkívül kegyetlenül bánt.

1971 júliusa és 1972 júliusa között 0,7 százalékkal növekedett a munkanélküliség Olaszországban — jelentette be az Olasz Statisztikai Intézet.

A további adatok szerint a munkaképes lakosság 43,4 százaléka az iparban, 18,2 százaléka a mezőgazdaságban, 38,4 százaléka más szektorokban dolgozik.

■

Ludovik Hanusek, a Csehszlovák SZK Szövetségi Gyűlésének elnöke, a Szlovákiai Szabadságpárt főtitkára gépkocsi-baleset következtében életét vesztette. A szerencsétlenség egy nyugat-szlovákiai választókerület meglátogatásakor történt — közli a CTK.

■

Csu En-laj, a Kínai NK Államtanácsának elnöke és Csi Pin-fej külügyminiszter csütörtökön megbeszélést folytatott Walter Scheel nyugatnémet külügyminiszterrel és azokkal a hivatalos személyekkel, akik elkísérték kínai hivatalos látogatására — közli az Új Kína hírügynökség.

Az olasz szenátus törvénytervezetet hagyott jóvá Velence megmentésére. Mint ismeretes, a szakértők már régebben kiszámították, hogy a laguna vizének szüntelen emelkedése miatt a várost 2048-ig elnyeli a víz. A vízszint évenként egy centiméterrel nő.

A szóban forgó törvény értelmében, az olasz állam 250 milliárd lírát utal ki a múzeális értékű város megmentésére irányuló műszaki tervek kivitelezésére.

■

Gabriel Ramanantsoa tábornok, malgasi kormányfő a népszavazáson aratott győzelem után beszédet intézett a nemzethez, rámutatva, hogy „minden lakosnak részt kell vennie az ország megújhodását célzó program megvalósításában". Kijelentette, kormányának célja győzelemre vinni az egyenlőség és az igazságosság elvét a szegénységgel és a tudatlansággal szemben, és felhívta a nemzetet, őrizze meg egységét.

Edward Sokoine, Tanzánia honvédelmi minisztere bejelentette, hogy a mogadisciói békeegyezménynek megfelelően a tanzániai fegyveres erőket 10 kilométerre visszavonták az ugandai határtól.

☆

Az ugandai fél október 11-én jelentette be, hogy a szomáliai fővárosban aláírt egyezménynek megfelelően visszavonta fegyveres alakulatait a tanzániai határtól.

Salvador Allende elnök törvényrendeletet írt alá, amelynek alapján még három tartományban kihirdették a kivételes állapotot — írja a TASZSZ hírügynökség. Ezzel összesen 13 tartományban van érvényben a kivételes állapot.

Jaime Suarez belügyminiszter szerint erre a lépésre azért volt szükség, mert bizonyos számú teherautó-tulajdonos — a reakciós elemek felbújtására — akadályozni próbálta a normális forgalmat az észak-déli országúton, hogy zavarokat keltsen a központi és déli övezetek lakosságának ellátásában.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii út 81. szám. Telefon 124-14, 116 92, 130-87, 151 67, 146 74. Kiadóhivatal: 128 34. Nyomda: 120-77. Tip Arad. 40 168